

ATELIÉR URBEKO s.r.o., Konštantínova č.3,080 01 Prešov
IČO:31 671 209
zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Prešov, oddiel: Sro,
vložka číslo:1050/P

T.č.051/77 220 71,Mobil:0905 371634,
e-mail: urbeko@pobox.sk,urbeko.urbeko@gmail.com

Územný plán obce

FRIČOVCE

Návrh

Textová časť

2013

Zákazka: Územný plán obce Fričovce
Obstarávateľ: Obec Fričovce
Spracovateľ: Ateliér URBEKO s.r.o.
Konštantínova 3, 080 01 Prešov
Ing.arch.Vladimír Ligus, AA SKA
Urbanizmus: Ing. arch. Vladimír Ligus
Grafické práce: Jana Kačmariková

Obsah:

A, TEXTOVÁ ČASŤ

.....

I. Základné údaje

- a) Hlavné ciele riešenia
- b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu
- c) Súlad riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu alebo návrhu

II. Riešenie územného plánu

- 1) Vymedzenie riešeného územia
- 2) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväznej časti územného plánu regiónu
- 3) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
- 4) Širšie vzťahy a rozvoj záujmového územia
- 5) Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania
- 6) Funkčné využitie územia
- 7) Riešenie bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie
  - 7.1) Obyvateľstvo a bytový fond
  - 7.2) Občianska vybavenosť
  - 7.3) Výroba a sklady
  - 7.4) Rekreácia, kúpeľníctvo a cestovný ruch
- 8) Vymedzenie zastavaného územia obce
- 9) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- 10) Riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami
- 11) Ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení
- 12) Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia
  - 12.1) Doprava a dopravné zariadenia
  - 12.2) Vodné hospodárstvo
  - 12.3) Zásobovanie elektrickou energiou
  - 12.4) Spoje a telekomunikačné zariadenia
  - 12.5) Zásobovanie plynom
  - 12.6) Zásobovanie teplom
  - 12.7) Zariadenia civilnej ochrany

- 13) Konceptcia starostlivosti o životné prostredie
- 14) Ochrana kultúrno-historických hodnôt
- 15) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
- 16) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu
- 17) Vyhodnotenie perspektívneho použitia PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely
- 18) Hodnotenie riešenia z hľadiska enviromentálnych, sociálnych a územno-technických dôsledkov
- 19) Návrh záväznej časti

B/ VÝKRESOVÁ ČASŤ

.....	
1. Rozvoj záujmového územia	1:25 000
2. Komplexný urbanistický návrh riešeného územia	1:5000
3. Komplexný urbanistický návrh zastavaného územia	1:2000
4. Návrh dopravy	1:2000
5. Návrh vodného hospodárstva	1:2000
6. Návrh energetiky	1:2000
7. Ochrana prírody a tvorba krajiny	1:2000
8. Schéma záväzných častí (súčasť záväznej časti)	1:5000

I. Základné údaje

a) Hlavné ciele riešenia

Spracovanie územného plánu obce Fričovce objednal Obecný úrad Fričovce ako príslušný územnoplánovací orgán v súlade so zákonom č.50/76 Zb. v znení neskorších noviel. Cieľom spracovania ÚPN je vypracovať a schváliť koncepciu rozvoja obce a získať územnoplánovací nástroj, ktorý posluží na riadenie a koordináciu rozvoja obce.

b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Fričovce nemajú platnú územnoplánovaciu dokumentáciu. Jediným nástrojom riadenia výstavby v obci zo strany Obecného úradu boli preto stanoviská pri územnom a stavebnom konaní, pre ktoré však nemal dostatočné odborné podklady. Pred vedením obce stojí aktuálna otázka rozvoja sídla a ďalšej výstavby v ňom, využitia plôch v celom jeho katastri, prípravy verejnoprospešných stavieb a iných investičných zámerov a z toho vyplývajúca potreba mať spracovaný, prejednaný a schválený územný plán.

c) Súlad riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu alebo návrhu

Územný plán je v súlade s §11 odst.4 zákona č.50/76 Zb. v znení neskorších noviel spracovaný ako územný plán obce. Na základe Prieskumov a rozborov z roku 2012 bolo spracované a schválené Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Fričovce. Koncept územného plánu bol spracovaný v súlade s uvedeným Zadaním.

II. Riešenie územného plánu

1) Vymedzenie riešeného územia

Územný plán obce je spracovaný v rozsahu katastrálneho územia obce. Pre riešenú obec je riešeným územím katastrálne územie **Fričovce** okr. Prešov s rozlohou 857 ha.

Názov k.ú.	kód obce	číslo k.ú.	výmera k.ú.
Fričovce	524409	814415	857 ha

Samotné riešenie je v grafickej časti zobrazené vo dvoch úrovniach. Celé katastrálne územie je riešené v hlavnom výkrese návrhu rozvoja katastrálneho územia obce v mierke 1:5000. Vlastné zastavané územie obce je riešené v podrobnejších výkresoch v mierke 1:2000. Tvorí ho súčasne zastavané územie obce rozšírené o plochy navrhovanej výstavby, t.j. všetky existujúce a navrhované funkčné plochy priamo súvisiace so stavbami pre bývanie, občiansku a technickú vybavenosť, rekreáciu a výrobu v samotnej obci. Rozsah riešeného zastavaného územia je 87,11 ha.

2) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväznej časti územného plánu regiónu

Z riešenia aktualizovaného ÚPN VÚC Prešovského kraja, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Prešovského samosprávneho kraja č.17/2009, ktorým sa mení a dopĺňa VZN PSK č. 4/2004 zo dňa 26.júna 2004, Nariadenie vlády SR č.216/1998 Z.z.,

ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN-VÚC Prešovského kraja, vyplývajú pre riešenie územného plánu obce Fričovce nasledovné požiadavky:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

Pri riadení využitia a usporiadania územia Prešovského kraja treba dodržať tieto záväzné zásady a regulatívy, ktoré nadväzujú na schválené zásady a regulatívy Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033 z 31. októbra 2001:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

Pri riadení využitia a usporiadania územia Prešovského kraja treba dodržať tieto záväzné zásady a regulatívy, ktoré nadväzujú na schválené zásady a regulatívy Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033 z 31. októbra 2001:

1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

1.1 v oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov,

- 1.1.1 vytvárať podmienky západových východného koridoru Bratislava – Žilina – Prešov – Košice v regióne Prešov,
- 1.1.3 rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever – juh a západ – východ,
- 1.1.4 formovať základnú koncepciu sídelných štruktúr Prešovského kraja vytváraním polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať nadväzanie na Slovenskú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru, prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,
- 1.1.5 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti subregionálnych celkov,
- 1.1.6 formovať sídelnú štruktúru prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.1.7 podporovať rozvoj osídlenia vo východnej časti regiónu s dominantným postavením košicko-prešovskej aglomerácie s nadväznosťou na michalovsko-vranovsko-humenské ťažisko osídlenia a s previazaním na sídelnú sieť v smere severopovažskej rozvojovej osi,
- 1.1.8 rozvíjať košicko-prešovské ťažisko osídlenia, ako ťažisko osídlenia Karpatského euroregiónu,

1.2 v oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry:

- 1.2.1 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
  - 1.2.1.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
    - 1.2.1.1.1 žilinsko-podtatranskú rozvojovú os: Žilina – Martin – Poprad – Prešov,
  - 1.2.2 zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia Slovenskej republiky

1.3 ťažiská osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia

- 1.3.1 podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej úrovne košicko-prešovské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu medzinárodného významu s dominantným postavením v Karpatskom euroregióne,
- 1.3.5 formovať osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie, upevňovať vnútroregionálne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
- 1.3.6 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
- 1.3.7 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia, pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
- 1.3.8 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obšlužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom pozostávajúcím z týchto skupín centier:
  - 1.3.8.1 prvej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Prešov,

1.4 vytvárať možnosti pre vznik suburbánnych zón okolo ťažísk osídlenia s prihliadnutím na ich stupeň sociálno-ekonomického rozvoja,

- 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu,**
- 1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou,**
- 1.8 chrániť poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,**
- 1.13 oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia,**
- 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom**
- 1.14.1 zabezpečovať vyvážený rozvoj územia, najmä v horských a podhorských oblastiach v nadväznosti na definované centrá polycentrických sústav a osídlenia sídelnej štruktúry Prešovského kraja,
- 1.14.2 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
- 1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 1.14.5 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry**
- 1.15.2 v oblasti zdravotníctva
- 1.15.2.1 vytvárať územno – technické predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulantnej a ústavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení,
- 1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území,
- 1.15.2.5 vytvárať územno – technické podmienky k podpore malého a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier
- 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb,
- 1.15.3.1 vytvárať územno – technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 1.15.3.2 v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územno – technické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,
- 1.15.3.3 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb,
- 1.15.3.4 vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení, umožňujúcich zamestnanie zdravotne postihnutých občanov,
- 1.15.3.5 vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení na vzdelávanie Rómov a rozvoj rómskej kultúry,
- 1.15.3.6 vytvárať územnotechnické podmienky bývania, občianskeho vybavenia a realizáciu technickej infraštruktúry marginalizovaných skupín obyvateľstva,
- 1.15.3.7 vytváranými územnotechnickými podmienkami podporovať v rámci sústredeného osídlenia podnikateľské aktivity rómskeho etnika,
- 1.16 v oblasti kultúry a umenia,**
- 1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrnohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
- 1.16.2 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne ako neoddeliteľnej súčasťou existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu,
- 1.16.3 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregióny,
- 1.17 v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva**
- 1.17.1 rešpektovať kultúrnohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,
- 1.17.2 uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu sídel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle a rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky, a to aj v širšom rozsahu, ako požaduje ochrana pamiatok,

- 1.17.3 zabezpečiť aktívnu ochranu technických pamiatok, vybraných typických remeselníckych a priemyselných objektov,
- 1.17.5 využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôsobiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie,
- 1.17.6 rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína,
- 1.17.8 stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote,
- 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známym, evidovaným aj predpokladaným archeologickým náleziskám, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR.

2 V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 2.6 podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu (letný a zimný horský turizmus, kultúrno – poznávací turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmus a agroturizmus),
- 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turizmu v súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja,
- 2.11 vytvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach,
- 2.12 vytvárať územnotechnické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu
- 2.15 vytvárať podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží /sústav / s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovorekreačnou vybavenosťou,
- 2.16 v záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest,
  - 2.16.1 na úrovni medzinárodných súvislostí ,
  - 2.16.3 na regionálnej úrovni
    - 2.16.3.1 cestné koridory najmä:
      - hranica PR – Lysá nad Dunajcom – Spišská Stará Ves – Spišská Belá – Kežmarok – (Poprad – Vernár) – Levoča – (Prešov) – hranica Košického kraja
      - 2.16.1.2 cestné prepojenie západo–východné z južnej časti Slovenska, zachytávajúce diagonálne prepojenie naprieč Európou (od juhozápadnej Európy po severovýchodnú Európu) :
        - hranica Žilinského kraja – Prešov – hranica Košického kraja,
  - 2.16.4 na nadregionálnej úrovni,
    - 2.16.4.1 cestné koridory:
      - Poprad – Levoča – Prešov – Vranov nad Topľou – Humenné - Snina – Ubl'a – hranica s Ukrajinou,

4 Ekostabilizačné opatrenia

- 4.1 pri umiestňovaní investícií /rozvojových plôch/ prioritne využívať zastavané územia obcí alebo plochy v návaznosti na zastavané územia a stavebné investície umiestňovať prioritne do tzv. hnedých plôch. Nevytvárať nové izolované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí.
- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia,
  - 4.3.2 znížením spotreby technologických vôd a zvyšovaním kvality vypúšťaných odpadových vôd s cieľom zlepšovať stav vo vodných tokoch,
  - 4.3.3 znížením emisií do ovzdušia s cieľom zvyšovať jeho kvalitu,
  - 4.3.4 znížením energetickej náročnosti výroby a zlepšovaním rekuperácie odpadového tepla,
  - 4.3.5 znížením produkcie odpadov a zabezpečením postupnej sanácie a rekultivácie priestorov bývalých a súčasných skládok odpadov a odkalísk priemyselných odpadov,
  - 4.3.6 preferovaním extenzívneho hospodárenia na plochách lesnej pôdy a trvale trávnatých plochách (TTP) s cieľom ochrany cenných ekosystémov,
  - 4.3.7 obmedziť zastavanie inundačných území pre ich zachovanie ako prirodzeného spôsobu retencie vôd,
- 4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívateľských pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizácie krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín,

- 4.6 podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu ohrozeného vodnou eróziou,
- 4.9 v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny,
- 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať:
  - 4.9.7.1 hospodárenie v lesoch tak, aby bol zabezpečený priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny, v chránených územiach najmä v kategóriách ochranných lesov a lesov osobitného určenia,
  - 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty), a hospodárením zabezpečiť priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny,
  - 4.9.7.3 prispôbenie trasovania dopravnej a inej technickej infraštruktúry ochrane prvkov ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť, v prípade potreby nevyhnutného umiestnenia tejto infraštruktúry do územia biocentra umiestniť ju prioritne do okrajových častí biocentra,
  - 4.9.7.4 eliminovanie stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.), systémovými opatreniami,
  - 4.9.7.5 realizovanie ekologického prepojenia, dopravnou a inou technickou infraštruktúrou, rozčlenených biocentier a biokoridorov,
  - 4.9.7.6 zabezpečenie maximálnej ochrany brehových porastov hydrických biokoridorov,
- 4.9.12 zosuvné územia a staré banské diela zohľadňovať pri využívaní územia,

5 V oblasti dopravy

- 5.1 v oblasti nadradeného dopravného vybavenia,
  - 5.1.1 stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch,
    - 5.1.1.1 východné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Košice/Prešov,
    - 5.1.1.2 rešpektovať prioritné postavenie intermodálnej infraštruktúry a sietí TINA a TEM
  - 5.1.2 rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavne sieť TINA),
    - 5.1.2.1 multimodálny koridor č. V.a (TEM 4) Bratislava – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy,
      - 5.1.2.1.1 koridor a priestory mimoúrovňových krížení a križovatiek diaľničných privádzačova komunikačných pripojení pre trasu diaľnice D1 na území kraja,
- 5.2 chrániť v rámci nadradenej cestnej siete regionálneho dopravného vybavenia:
  - 5.2.1 cestný ťah E 50 v trase cesty I/18, hranica Žilinského kraja - Poprad - Prešov a v trase cesty I/68 v úseku Prešov – hranica Košického kraja,
- 5.3 chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na:
  - 5.3.1 ceste I/18
    - 5.3.1.2 v súbehu s trasou D1 v úseku Janovce - Spišský Štvrtok, Spišský Hrhov - Nemešany - Spišské Podhradie /nová trasa / - Behárovce a Fričovce – Prešov západ,
  - 5.3.29 na ceste III/5439 Sabinov – Ražňany – Jarovnice – Hermanovce – Bertotovce s územnou rezervou na jej úpravu na cestu II. triedy s obchvatmi sídiel Ražňany, Jarovnice, Hermanovce s prioritnou funkciou cestného prepojenia koridoru cesty I/68 v línii Prešov – Sabinov – Lipany a sídiel v hornotorskej doline na cestu I/18 a diaľnicu D1 (križovatka Fričovce), s napojením na preložku I/68 v priestore Sabinov – Orkucany-juh
  - 5.3.43 ostatných cestách III.triedy z dôvodu ich rekonštrukcie
  - 5.3.44 v oblasti ostatných verejných dopravných zariadení
    - 5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia
    - 5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy

6 V oblasti vodného hospodárstva

6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody,

- 6.1.1 chrániť a využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov,
- 6.1.3 zvyšovať podiel využívania úžitkovej vody pri celkovej spotrebe vody v priemysle, poľnohospodárstve, vybavenosti a pri spotrebe na bývanie,
- 6.1.4 zavádzať opatrenia na znižovanie strát vody,
- 6.1.5 od plošne veľkých stavebných objektov a spevnených plôch riešiť samostatné odvedenie dažďových vôd a nezaťažovať tak čistiarne odpadových vôd, presadzovať technické riešenia na aspoň čiastočné, resp. sezónne zadržanie týchto vôd v riešených lokalitách pre zlepšenie mikroklimy okolitého prostredia,

6.2 chrániť priestory na líniové stavby,

- 6.2.3 v oblasti skupinových vodovodov na
  - 6.2.3.13 z Prešovského skupinového vodovodu,
    - a) na pokračovanie trasy Sabinov – Ražňany – Jarovnice – Hermanovce – Bertotovce s odbočkou do Daletíc a Fričoviec, Bertotovce – Chmiňany s odbočkami do Chmiňanských Jakubovian a Ondrašoviec, Chmiňany – Chmiňanska Nová Ves,

6.3 rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)

- 6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce,
- 6.3.2 zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených súčasne platným nariadením vlády SR č. 296/2005 Z. z.
- 6.3.3 zabezpečiť postupné znižovanie zaostávania rozvoja verejných kanalizácií za rozvojom verejných vodovodov,
- 6.3.4 v rozhodovacom procese posudzovať investičnú a ekonomickú náročnosť navrhovaných kanalizačných sústav a čistiarní odpadových vôd z dôvodu optimalizácie prevádzkových nákladov pre pripojených užívateľov,

6.4 rezervovať priestory na vybudovanie kanalizačných systémov, (kanalizácia + ČOV),

6.4.1 realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí,

- 6.4.4 intenzifikovať a modernizovať zariadenia na čistenie odpadových vôd pre technologické prevádzky priemyslu a poľnohospodárstva,

6.5 vodné toky, meliorácie, nádrže

- 6.5.1 na tokoch, kde sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,
- 6.5.2 na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,
- 6.5.3 s cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd a rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí,
- 6.5.4 zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií, pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky,
- 6.5.5 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi (úpravy tokov, ochranné hrádze a poldre /.
- 6.5.6 venovať pozornosť úsekom bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, na ktorých treba budovať prehrádzky s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu,
- 6.5.7 vykonať protierózne opatrenia na priľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde,
- 6.5.8 v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos,
- 6.5.14 vytvárať priestory v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží,
- 6.5.18 vylúčiť akúkoľvek navrhovanú výstavbu v inundačných územiach vodných tokov v zmysle zákona o ochrane pred povodňami,
- 6.5.19 vo vhodných lokalitách zriaďovať menšie viacúčelové vodné nádrže a prehrádzky a podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch, s vhodným spôsobom zachytenia a využitia dažďovej vody z povrchového odtoku zo spevnených plôch novej zástavby priamo na mieste, prípadne vhodný spôsob infiltrácie dažďovej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,

7 V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie

7.3 v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov,

- 7.3.1 podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých subregiónov.
  - 7.3.4 neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
  - 7.3.4.3 v okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA),
  - 7.3.4.6 v ochranných pásmach určených príslušnou legislatívou okolo diaľnic, rýchlостných ciest a ciest I. a II. triedy,
  - 7.3.4.7 v ucelených lesných komplexoch
  - 7.3.4.8 v evidovaných archeologických lokalitách s potenciálom na vyhlásenie za nehnuteľnú kultúrnu pamiatku

7.4 v oblasti telekomunikácií a informačnej infraštruktúry

- 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov
- 7.4.2 z dôvodov, aby nedochádzalo k poškodzovaniu infraštruktúry informačných systémov je potrebné, aby investori konkrétnych stavieb požiadali pred vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia

o stanovisko operátorov jednotlivých pevných a mobilných telekomunikačných sietí o existencii jestvujúcich podzemných telekomunikačných vedení.

8 V oblasti hospodárstva

- 8.1 v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
- 8.1.3 diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
- 8.1.4 zabezpečovať rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov,
- 8.1.6 pri umiestňovaní nových priemyselných zón, areálov a objektov rešpektovať záujmy a rozvojové koncepcie existujúcich prevádzok,
- 8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva
- 8.2.1 pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých subregiónov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny,
- 8.2.3 chrániť funkčné plochy priemyselnej výroby 4. kategórie pre zriaďovanie priemyselných zón a priemyselných parkov v potenciálne vhodných lokalitách podľa územnotechnických a územnoplánovacích podkladov do potvrdenia ich opodstatnenosti v územných plánoch obcí,
- 8.2.4 podporovať v územnom rozvoji regiónu využitie existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov (hnedé plochy) pre účely zriadenia priemyselných zón a priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov,
- 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,
- 8.3 v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
- 8.3.2 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability
- 8.3.3 zabezpečiť protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability
- 8.3.6 zabezpečiť protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- 8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín,
- 8.3.7 podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody,
- 8.4 v oblasti odpadového hospodárstva**
- 8.4.1 nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť len v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
- 8.4.2 uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, zvýšiť účinnosť separovaného zberu a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení,
- 8.4.3 riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky,
- 8.4.9 podporovať výstavbu zariadení na dotriedčovanie, zhodnotenie, kompostovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov v obciach,
- 8.4.10 implementáciou zákona o obaloch znížiť zneškodňovanie odpadov z obalov a zvýšiť ich zhodnotenie,
- 8.4.11 vytvárať podmienky pre spaľovanie odpadov vrátane odpadov živočíšneho pôvodu.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1 V oblasti dopravy

- 1.1 diaľnica D1 a jej mimoúrovňové kríženia a križovatky na území kraja, diaľničné privádzače,
- 1.2 stavby nadradenej cestnej siete pre
  - 1.2.1 medzinárodný cestný ťah E 50 v trase cesty I/18 Žilina - Poprad - Prešov a v trase cesty I / 68 v úseku Prešov - Košice,
  - 1.2.4 cesta I/18

- a) v celej pôvodnej trase v úseku hranica kraja - Prešov s možnosťou úprav prejazdných úsekov na kategórie miestnych komunikácií a za účelom zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky, v úseku Svit - Poprad pre možnosť rozšírenia na štvorpruhovú cestu, a v prejazdnom úseku mestami Prešov a Poprad pre zriadenie IDS, v meste Prešov (Levočská ul.) rozšírenie mosta cez Torysu na štvorpruh
  - b) v súbehu s trasou D1 v úseku Janovce – Spišský Štvrtok, Spišský Hrhov – Nemešany – Spišské Podhradie – Behárovce, Fričovce – Prešov – západ
- 1.2.33 cesta III/5439 Sabinov – Ražňany – Jarovnice – Hermanovce – Bertotovce s územnou rezervou na úpravu na cestu II. triedy s funkciou cestného prepojenia koridoru cesty I/68 v línii Prešov – Sabinov – Lipany a sídiel v hornotorskej doline na cestu I/18 a diaľnicu D1 (križovatka Fričovce), s napojením na preložku I/68 v priestore Sabinov – Orkucany-juh a s obchvatmi obcí Ražňany, Jarovnice, Hermanovce,

2 V oblasti vodného hospodárstva

2.4. pre skupinové vodovody

2.4.13 z Prešovského skupinového vodovodu,

- a) na pokračovanie trasy Sabinov – Ražňany – Jarovnice – Hermanovce – Bertotovce s odbočkou do Daletíc a Fričoviec, Bertotovce – Chmiňany s odbočkami do Chminianskych Jakubovian a Ondrášoviec, Chmiňany – Chminianska Nová Ves,

2.5 stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, v obciach Prešovského kraja

2.8 stavby pre úpravu a revitalizáciu vodných tokov, meliorácií a nádrží,

2.9 stavby protipovodňových ochranných hrádzi a úpravy profilu koryta,

2.10 poldre, zdrže, prehrádzky a malé viacúčelové vodné nádrže pre stabilizáciu prietoku,

2.11 stavby viacúčelových vodných plôch,

2.13 požiarne nádrže v obciach.

5 V oblasti telekomunikácií

5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.

6 V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva

6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva,

6.3.1 zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia,

6.3.2 zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia.

7 V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

7.1 stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu,

7.3 stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických lokalít.

8 V oblasti poľnohospodárstva

8.2 stavby viacúčelových vodných nádrží pre protipovodňovú ochranu a zavlažovanie s využitím pre rekreáciu a turizmus, rybné hospodárstvo a ekostabilizáciu.

9 V oblasti životného prostredia

9.1 stavby na ochranu pred privalovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, prehrádzky, poldre a viacúčelové vodné nádrže,

9.2 stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.

10 V oblasti odpadového hospodárstva

10.3 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotried'ovanie, kompostovanie, recykláciu odpadov a materiálového a energetického zhodnotenia všetkých druhov odpadov.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

3) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Obec Fričovce počtom obyvateľov 1092 podľa výsledkov zo sčítania z roku 2011 patrí medzi stredne veľké vidiecke sídla. Z hľadiska tempa rastu počtu obyvateľov v dlhodobom období patrí ku veľmi mierne ale stabilne rastúcim sídlam.

V obci nie je progresívna demografická štruktúra obyvateľstva, čoho znakom je vysoký podiel ľudí v produktívnom veku. Obec však rastie aj prisťahovalectvom do sídla vďaka svojej dobrej polohe v území. To dáva predpoklady pre udržanie doterajšej tendencie mierneho rastu počtu obyvateľov aj v ďalšom období.

Obec plní v území najmä funkciu obytnú, je to vidiecke obytno - výrobné sídlo blízko pôvodnej strediskovej obce Široké, ležiace na hlavnej urbanistickej osi Slovenskej republiky (Bratislava – Žilina – Prešov – Košice), na okraji východoslovenského metropolitného regiónu. Podľa Rozhodnutia ministra VaRR SR č.3/2007 sú Fričovce kohéznym pólom rastu ležiacim mimo záujmového územia inovačných pólov rastu. Výhodná poloha v dopravne veľmi dobre dostupnom území pomerne blízko krajského mesta Prešov dáva predpoklady stály mierny rast obce rovnako ako prímestských obcí okolo Prešova, čo je štatisticky preukázanou skutočnosťou aj v rokoch všeobecného demografického poklesu, a je okrem prirodzeného prírastku spôsobovaný aj prisťahovávaním sa do obce. Vysoká intenzita dopravy na ceste I. triedy č.18 bola pôvodne veľmi negatívnym faktorom zhoršujúcim životné prostredie v obci, po vybudovaní úseku diaľnice D1, tvoriaceho obchvat obce, sa dobrá dopravná infraštruktúra stala naopak výhodou pre ďalší rozvoj obce.

Vo Fričovciach sídli menší výrobný podnik a niekoľko malých a stredných podnikateľov. Občianska vybavenosť poskytuje obyvateľom obce základné služby ale aj pracovné príležitosti. Blízkosť a dobrá dopravná dostupnosť väčšej obce Široké a krajského mesta Prešov umožňuje obyvateľom obce využívať ich širokú ponuku vybavenosti i pracovných príležitostí.

Na základe uvedeného je zrejmé, že obec má predpoklady pre ďalší rozvoj prejavujúci sa okrem iného rastom počtu jej obyvateľov.

4) Širšie vzťahy a rozvoj záujmového územia

Obec Fričovce sa nachádza v okrese Prešov v Prešovskom kraji, 22 km západne od krajského mesta Prešov a 2 km od centra mikroregiónu obce Široké. Obec leží priamo na hlavnej urbanizačnej osi Slovenskej republiky Bratislava – Žilina – Prešov - Košice, v úzkom údolí horného toku Veľkej Svinky v rurálnej krajine Šarišskej vrchoviny. Obcou prechádza historická cesta spájajúca Šariš so Spišom, dnes cesta I.triedy č.18, ktorá je časťou medzinárodnej cesty E 50 a európskeho multimodálneho dopravného koridoru č. V.a (TEM 4). V tomto koridore bola vybudovaná aj diaľnica D1, ktorá je hlavnou cestnou komunikáciou Slovenskej republiky. V 2.polovici 20.storočia Fintice neboli strediskovou obcou, preto v nej nebola vybudovaná kompletná občianska vybavenosť. Vďaka svojej polohe v území je však atraktívna pre bývanie aj ekonomické aktivity. Obec plní v území najmä funkciu obytnú, je to prevažne obytné vidiecke sídlo v širšom zázemí krajského mesta. Doplnková výrobná a obslužná funkcia sa viažu na pôdohospodárstvo a výrobné služby. Rekreačná funkcia v tomto území je málo rozvinutá a má len lokálny význam. Vzhľadom na vhodné prírodné prostredie a blízkosť pohorí Branisko a Bachureň s rekreačnou oblasťou Lipovce a prírodnou rezerváciou Kamenná baba je jej rozvoj v budúcnosti možný. Významným prvkom potenciálneho rozvoja cestovného ruchu môže byť zachovalý komplex renesančného kaštieľa Fričovce s parkom.

V rámci riešenia územného plánu obce Fričovce sú riešené vzájomné súvislosti funkčného využitia plôch a riešenia technického vybavenia územia v katastrálnych územiach

susediacich obcí Široké, Šindliar, Štefanovce, Hendrichovce a Chminianske Jakubovany. Koordinácia územného rozvoja uvedených obcí vedie najmä k vytváraniu pásovej sídelnej štruktúry v doline Veľkej Svinky s prevažujúcou obytnou a doplnkovou obslužnou a výrobnou funkciou s centrom mikroregiónu v obci Široké. Obce Šindliar a Štefanovce majú potenciál najmä na rozvoj obytnej a rekreačnej funkcie. Spolupráca obcí sa prejavuje v spoločnom rozvoji infraštruktúry územia. Doteraz sa to premietlo do spoločnej regulačnej stanice plynu a najmä výstavby skupinovej kanalizácie, v budúcnosti by to malo byť aj riešenie zásobovania pitnou vodou. Spoločným projektom by mala byť aj výstavba cyklistických cestičiek a cyklotrás, spájajúcich jednotlivé obce navzájom. Vo vzájomných súvislostiach rozvoja susedných katastrov je potrebné riešiť možnosť rozvoja rekreácie ako novej rozvojovej funkcie obce a celého regiónu. Pre Fričovce je prioritné rozvíjať spoluprácu s najväčšou z okolitých obcí, obcou Široké, kde sú pre obyvateľov prístupné ďalšie zariadenia základnej občianskej vybavenosti i pracovné príležitosti. Rozvoj celého záujmového územia má súvis aj s rozvojom jadrového mesta východoslovenskej metropolitnej aglomerácie Prešov a celého jeho urbanizačného priestoru, na okraji ktorého obec Fričovce a jej záujmové územie leží. Všetky obce v tomto území sa budú rozvíjať ako obytné zóny s doplnkovými výrobnými, obslužnými a rekreačnými funkciami pre vlastných obyvateľov i obyvateľov Prešova. Rozvoj mesta Prešov a formovanie kooperačných vzťahov s ním a okolitými obcami majú a budú mať pre ďalší rozvoj obce stimulujúci význam.

Fričovce ležia v území bez výrazných regionálnych faktorov zhoršujúcich životné prostredie. Okolité územie je sídelnou poľnohospodárskou krajinou s prevládajúcou poľnohospodárskou veľkovýrobou, v súčasnosti ale s nízkou intenzitou výroby. Menšie lesy v južnej a severnej časti katastra tvoria prírodne a ekologicky lokálne významné lokality.

5) Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania

Obec Fričovce je rozvíjajúca sa vidiecka obec potočného radového typu. Zastavané územie má značne pretiahnutý vretenovitý tvar a je výrazne ovplyvnené terénnymi podmienkami v úzkom údolí riečky Veľká Svinka. V poslednom období však dochádza k ďalšej výstavbe v záhradách pôvodnej zástavby a otváraniu nových lokalít výstavby, preto je potrebné stanoviť koncepciu ďalšieho rozvoja obce.

Urbanistická koncepcia vychádza z potreby vymedziť plochy na výstavbu bytov pre prírastok obyvateľstva i znižovanie obložnosti bytov, rozvoj vybavenosti obce a vytvorenie plošnej rezervy na rozvoj výrobných a skladových areálov pre možnosť vytvárania pracovných príležitostí. Zachováva sa a rozvíja pôvodné základné zónovanie obce na jeho centrálnu spoločensko - obslužnú zónu, obytné a výrobné zóny a osobitný historický areál kaštieľa s parkom. Riešenie je založené na rozširovaní zastavaného územia do šírky a nie do dĺžky, s perspektívou jeho rozvoja najmä v juhovýchodnej časti obce v lokalitách Bednárovec a Pod Šošničkami.

Centrum obce tvoria funkčné plochy s prevahou občianskej vybavenosti v širšom okolí Obecného úradu pozdĺž cesty I. triedy od objektu požiarnej zbrojnice po kostol, na druhej strane Svinky od mosta pri požiarnej zbrojnici po most pri ústí Stašovského potoka./vid'.v.č.2/

Rozvoj občianskej vybavenosti v centre bude tvorený najmä rozširovaním existujúcich zariadení vrátane základnej školy a prestavbou ďalších objektov najmä na zariadenia obchodu a služieb. Centrum bude dotvorené ďalšou úpravou verejných priestranstiev, základom ktorej bude úprava komunikácií prvkami upokojenia dopravy, rozšírenie peších plôch a sadové úpravy plôch zelene vrátane revitalizácie toku Veľkej Svinky.

Samostatnou zónou vyššieho významu bude areál kaštieľa s parkom, ktorý zostane hlavnou oddychovou zónou v obci. Druhou rozvíjajúcou sa zónou športovej vybavenosti bude areál pri Umakove, ktorého základom je futbalové ihrisko.

Obytná zóna sa bude rozvíjať do šírky novou výstavbou v lokalitách na okrajoch obce, v rámci čoho sa vytvoria aj nové ulice najmä na juhovýchodnom okraji obce. V lokalite Bednárovec je navrhnutá výstavba rodinných domov, v lokalite Pod Šošničkami aj malopodlažných bytových domov. V územnom pláne je zapracovaná aj možnosť výstavby na severozápadnom okraji obce v lokalite Výhon a dostavba ďalších bytov vo vedľajšej rómskej osade. Výstavba rodinných domov v lokalite Kruch blízko centra obce je podmienená realizáciou protihlukového valu a steny voči huku z diaľnice.

Pre vytvorenie podmienok na rozvoj podnikateľských aktivít, ktoré majú priniesť do obce pracovné príležitosti, sú súčasťou urbanistickej koncepcie rozvoja obce aj výrobné-skladové areály. Prvým je pôvodná plocha hospodárskeho dvora JRD/ŠM, ktorá je však vhodná len pre prevádzky s malou obslužnou dopravou. Areál betonárky je len dočasný do ukončenia výstavby diaľnice, preto sa bude transformovať na polyfunkčnú zónu. Samostatný výrobný areál Umakovu a plocha bývalej čerpacej stanice pohonných hmôt na západnom okraji katastra nadväzujú na výrobné plochy v katastri obce Široké.

Opatrenia na skvalitňovanie životného prostredia, obsiahnuté v urbanistickej koncepcii, sa dajú rozdeliť do dvoch skupín. Z technických opatrení je to najmä výstavba vodovodu na zabezpečenie obyvateľov kvalitnou pitnou vodou. Zníženie hladiny hluku z dopravy zabezpečí výstavba protihlukových stien a valov pozdĺž diaľnice D1, výsadba izolačnej zelene a uplatňovanie prvkov upokojujúcej dopravy. V druhej skupine sú zahrnuté opatrenia na ďalšiu tvorbu verejných priestranstiev, verejnej zelene a parkových úprav obecných pozemkov, najmä školských areálov. Výsadba verejnej zelene v obci je navrhovaná aj formou alejí pozdĺž miestnych komunikácií a sprievodnej zelene všade tam, kde to priestorové pomery dovoľujú.

6) Funkčné využitie územia obce

Územím obce je jej katastrálne územie. Katastrálne územie Fričovce má rozlohu 857 ha, z toho je 158 ha lesa a 568 ha poľnohospodárskej pôdy, z nej 212 ha ornej. Obec leží v centrálnej časti svojho katastra, ktorý zabieha z údolia Svinky do Šarišskej vrchoviny na južnej strane a predhoria Bachurne na severnej strane. Základné funkčné členenie katastrálneho územia obce vychádza z prírodných podmienok a potenciálu územia a preto zostane zachované. V južnej časti katastra, ktorá leží v Šarišskej vrchovine s najvyšším bodom vo výške 698 m n.m., prevažujú plochy lesa na mierne členitom horskom teréne. Sú to hospodársky využívané prevažne bukové a borovicové lesy.

Severná časť katastra leží na podhorí Bachurne. Je to poľnohospodárska pôvodne lúčno-oráčinová krajina, obrábaná prevažne veľkovýrobným spôsobom. Orná pôda bola premenená na trvalé trávne porasty, plochy sú využívané ako lúky a pasienky. Erózne ryhy a niektoré okraje pozemkov zarastajú náletovými krovinami a drevinami. Poľnohospodárske využitie pozemkov sa zachová na všetkých doterajších plochách.

Rekreačné využitie územia extravilánu obce bude zvýšené vyznačením cykloturistických trás po existujúcich spevnených poľných a lesných cestách a navrhovaných cyklistických cestičkách. Pre napojenie obce na rekreačnú oblasť Šindliar-Lipovce-Lačnov bude slúžiť cesta III. triedy, navrhované cyklistické trasy vedené popri Kannom a Kopytovskom potoku a pešia turistická trasa vedená cez Hradisko.

Ekologickú nerovnováhu súčasnej poľnohospodárskej krajiny je navrhnuté riešiť výsadbou krajinej zelene a úpravou vodného režimu. Doplnenie krajinej zelene je navrhnuté pozdĺž vodných tokov a ciest, a v južnej časti katastra aj formou protieróznych vsakovacích pásov, deliacich príliš dlhý a súvislý svah.

Samotná obec sa bude rozvíjať ako kompaktné vidiecke sídlo, pričom v návrhovom období sa bude jeho pôdorys rozširovať najmä do šírky zástavbou na okraji súčasnej zástavby. Hlavný rozvojový smer obce pre dlhodobejší výhľad je smer juhovýchodný.

7) Riešenie bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

7.1) Obyvateľstvo a bytový fond

Obec Fričovce je stredne veľké vidiecke sídlo s počtom obyvateľov 1092 podľa sčítania r.2011. Počet obyvateľov obce po období mierneho poklesu opäť mierne stúpa, čím sa v dobe všeobecného demografického poklesu potvrdil rastúci záujem o bývanie v obci po roku 1990. Tento fakt je priaznivo ovplyvnený najmä polohou a funkciou sídla v území. Demografická skladba je mierne degresívna, ale obec rastie aj prisťahovalectvom spojeným s výstavbou nových domov. Na stabilizáciu obyvateľstva priaznivo vplyva existujúca vybavenosť obce, dobrá dopravná dostupnosť krajského sídla Prešov a aspoň malá vlastná hospodárska základňa obce. Trend rastu počtu obyvateľov obce je v súlade s postavením sídla a s jeho funkciou podľa koncepcie rozvoja územia stanovenej v ÚPN VÚC Prešovský kraj a sú predpoklady pre jeho udržanie aj v budúcnosti. Hlavnou rozvojovou funkciou sídla je funkcia obytná, doplnkovou výrobná. Na základe uvedených skutočností v územnom pláne je potrebné počítať s trvalým miernym nárastom počtu obyvateľov založeným na prirodzenom prírastku obyvateľstva a migrácii do sídla.

Návrh územného plánu vychádza z nasledovného predpokladaného vývoja počtu obyvateľov:

Rok	1991	2001	2011	2020	2030	2040
Počet obyvateľov	1023	1064	1092	1130	1200	1280

Na základe uvedeného predpokladu vývoja počtu obyvateľov a všeobecného trendu znižovania obložnosti bytov je potrebné vychádzať z nasledujúcej potreby počtu bytov v návrhovom období:

Rok	1991	2001	2011	2020	2030	2040
Počet obývaných bytov	249	248	270	297	345	390
Obložnosť (obyv./byt)	4,1	4,3	4,0	3,8	3,5	3,3

Pri tomto vývoji bude obec blízko úrovne priemeru okresu (r.2001 bol 4,20 obyvateľa na 1 byt) ale ďaleko od priemeru kraja (3,73 v roku 2001), ale najmä bude ešte stále značne zaostávať za priemerom Európskej únie (2,5 ob./byt v roku 2001). Preto je potrebné vytvoriť v územnom pláne aj priestorovú rezervu pre ďalší výhľadový rozvoj bývania najmä znižovaním obložnosti bytov.

V urbanistickom riešení je vo výkresovej časti vyznačený väčší počet pozemkov na výstavbu rodinných domov ako je vyčíslená potreba. Vychádza to z poznania, že vzhľadom na značnú komplikovanosť majetkových vzťahov je nereálne predpokladať, že sa podarí súvisle zastavať jednotlivé vymedzené lokality na výstavbu domov. Preto každý urbanistický návrh musí mať minimálne 30%-nú rezervu a o to vyšší počet navrhovaných pozemkov na výstavbu, ako je teoretická potreba. Táto rezerva zároveň vytvára predpoklady pre umožnenie výstavby v prípade nepredvídaných okolností zvyšujúcich výstavbu v obci (napr.výraznejšia investícia a nárast pracovných príležitostí v okolí).

Výstavba nových rodinných domov sa sústreďuje na nové lokality na juhovýchodnej a severozápadnej strane obce. V prvej etape sa budú vytvárať nové ulice v lokalite Bednárovec, neskôr aj v lokalite Výhon na opačnom konci obce. Na susediacej ploche je priestor na výstavbu bytov nižšieho štandardu v rámci prestavby rómskej osady. V lokalite Pod Šošničkami na východnom okraji obce, za pôvodným hospodárskym dvorom, je navrhnutá kombinovaná výstavba malopodlažných bytových domov aj rodinných domov. Na výstavbu rodinných domov je navrhnutá aj nezastavaná plocha v lokalite Kruch, kde je pred začatím

výstavby potrebné vybudovať navrhnutú protihlukovú ochranu zástavby pred hlukom z diaľnice. V koncepcii výstavby sú zahrnuté aj voľné pozemky v súčasnej zástavbe v ostatných častiach obce.

Okrem výstavby rodinných domov na nových plochách bude prebiehať prestavba schátralých a nevyhovujúcich objektov. V nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave je 21 objektov, mnoho ďalších starších objektov je nevyhovujúcich dispozične a veľkosťou bytov. Tieto domy budú prestavované väčšinou na ich pôvodných pozemkoch, len v troch prípadoch sa počíta s náhradou na novej ploche.

7.2) Občianska vybavenosť

Obec Fričovce je stredne veľké vidiecke sídlo. Nikdy neboli strediskovou obcou, preto nie je v nich vybudovaná základná občianska vybavenosť v plnom rozsahu. Chýbajúce zariadenia sú v 1 km vzdialenej obci Široké a v 22 km vzdialenom Prešove. Väčšina existujúcich zariadení je umiestnená v centre obce, menšie prevádzky obchodu a služieb sú umiestnené v ostatných častiach obce.

Podľa urbanistických ukazovateľov je v obci do návrhového roku potrebné doplniť niektoré zariadenia občianskej vybavenosti. V urbanistickej koncepcii rozvoja obce sú v oblasti občianskej vybavenosti riešené dve základné úlohy: dotváranie vybavenostného centra obce a doplnenie rekreačných a športových zariadení.

Vybavenostné centrum obce je jasne vymedzené zoskupením objektov nákupného strediska, obecného úradu a zdravotného strediska, základnej školy a objektov obchodu a služieb v ich blízkosti. Okrem potrebných úprav verejných plôch je v budúcnosti možný aj ďalší rozvoj zariadení občianskej vybavenosti v tomto centre. Tu je priestor pre vytvorenie ďalších zariadení obchodu (najmä nepotravinárskych predajní), verejného stravovania (hostinec s podávaním jedál najmä pre závodné stravovanie), prípadne ďalšieho penziónu (stravovanie + ubytovanie). Na vytvorenie zariadení občianskej vybavenosti je možné prestavať existujúce objekty alebo nové priestory ku nim pristavať. V rámci centra obce sa bude rozvíjať aj základná škola. Základná škola pre 1.-4. ročník je v súčasnosti umiestnená v staršom objekte, ktorý je potrebné zmodernizovať a zatepliť. Do areálu školy patrí aj priľahlý pozemok bývalého ovocného sadu. V rámci areálu školy bude vybudovaná školská jedáleň a telocvičňa, ktorá bude v popoludňajších a večerných hodinách využívaná aj ostatnými vekovými skupinami občanov obce. V rámci areálu školy je možné vybudovať aj menší amfiteáter na organizovanie kultúrno-spoločenských akcií. Do areálu školy odporúčame presťahovať aj miestnu knižnicu. Škola sa bude v návrhovom období rozvíjať naďalej ako škola s ročníkmi 1-4, staršie deti budú dochádzať na druhý stupeň do školy v Širokom.

Materská škola má vlastný areál juhovýchodne od centra obce v lokalite Bednárovec a má pozemok umožňujúci aj potrebnú dostavbu detského ihriska.

Vedľajšie historické centrum obce tvorí areál kostola, domu smútku v bývalom kostole pri cintoríne, areál kaštieľa s parkom a pôvodný hospodársky areál kaštieľa s liehovarom. Celá táto zóna sa bude rozvíjať ako rekreačno – oddychová zóna a zóna voľnočasových zariadení a zariadení cestovného ruchu. V objekte obecných klubovní bude okrem mládežníckeho strediska aj klub dôchodcov s možnosťou rozšírenia na denný stacionár pre seniorov, verejné plochy budú využité na maloplošné športové a detské ihriská. Samotný kaštieľ slúži ako komerčné stravovacie a ubytovacie zariadenie, pričom je vhodné rozvíjať ho ako zariadenie cestovného ruchu s posilňovaním ubytovacej časti a služieb pre viacdenné pobyty.

Riešenie doplnenia rekreačných a športových plôch v obci je rozdelené do dvoch častí. V samotnej obci je navrhnutá výstavba maloplošných ihrísk pre mládež a neorganizovanú telovýchovu. Rekreačné plochy pre letnú rekreáciu sú navrhnuté v okolí miestneho rybníka na východnom okraji obce.

Rozvoj maloobchodných zariadení a menších prevádzok služieb sa v súčasnosti najmä na vidieku deje najmä vytváraním živnostenských prevádzok v rámci rodinných domov alebo ich pozemkov, tak tomu je aj vo Fričovciach. Existujúce predajne a služby sú aj vhodne rozmiestnené na území obce. Týmto spôsobom môžu vzniknúť na území obce rôzne ďalšie prevádzky, najvhodnejšou zónou na to je však centrum obce. Na rozvoj služieb je vhodné využiť aj areál požiarna zbrojnice. Zariadenia výrobných služieb sa môžu rozvíjať aj v rámci areálu pôvodného hospodárskeho dvora štátneho majetku.

Potreba dostavby zariadení občianskej vybavenosti v návrhovom období:

Materská škola	20 detí/1 trieda
Základná škola 1.-4.roč.	28 žiakov/1 trieda
Ihriská pre deti a mládež	1200 m ² upr.pozemku
Ihriská pre dospelých maloplošné	410 m ² upr.pozemku
Telocvičňa	58 m ² šp.plochy
Otvorený bazén (kúpalisko)	1210 m ² vod.plochy
Krytý bazén	91 m ² vod.plochy
Zberňa druhotných surovín	150 m ³ sklad.priestoru.

Ďalšie rozšírenie siete zariadení občianskej vybavenosti resp. zvýšenie ich kapacity je možné v tých prípadoch, ak by slúžili pre obyvateľov viacerých obcí, najmä tých najbližších – Širokého, Šindliara a Hendrichoviec.

7.3) Výroba a sklady

V záujme umožnenia rozvoja podnikateľskej činnosti a vytvárania pracovných príležitostí rieši urbanistická koncepcia obce aj plochy pre výrobné a skladové areály. S týmto funkčným využitím sú navrhované dve zóny - na ploche bývalého hospodárskeho dvora štátneho majetku a na západnom okraji obce, pri ceste I/18.

Bývalý hospodársky dvor štátneho majetku prestal slúžiť pôvodnému účelu, v rámci reštrukturalizácie a privatizácie bol rozdelený na menšie časti. Zachovali sa tu viaceré pôvodné stavby, ktoré boli prevažne zmenené na výrobné prevádzky nepoľnohospodárskeho charakteru. Na okraji areálu boli v minulosti vybudované aj rodinné domy. Vzhľadom na blízkosť obytnej zástavby, historického kaštieľa a chráneného parku a nevhodné terénne podmienky (svah) je to plocha vhodná na zriaďovanie len menších podnikateľských zariadení ale aj zariadení občianskej vybavenosti, najmä výrobných služieb. Nie je to plocha vhodná na prevádzky hlučné a náročné na dopravu, ani na väčšie poľnohospodárske prevádzky, najmä živočíšnu výrobu. Návrh územného plánu počíta s premenou tejto plochy na výrobnú – skladovú zónu, kde na časti plochy budú prevádzky nezávadnej výroby a na časti plochy budú rozvojovými funkciami služby a dopravné areály. Jej južným okrajom vedie komunikácia obsluhujúca zariadenia v zóne a dopravne napájajúca pôvodnú aj novú obytnú zónu na juhovýchodnom okraji obce, ktorá má byť hranicou medzi funkčnými plochami výroby a skladovania a bývaním.

Druhá výrobná zóna existuje na západnom okraji katastra obce medzi cestou I/18 a potokom Veľká Svinka (areál Umakovu), ako aj na druhej strane medzi cestou I/18 a diaľnicou D1 (bývalá čerpacia stanica). V tejto zóne sa môže výrobná alebo skladovacia funkcia rozvíjať len v areáli pôvodnej čerpaciej stanice pohonných hmôt.

Do týchto samostatných výrobných zón sa výhľadovo môžu presťahovať aj niektoré z podnikateľských prevádzok, ktoré sú už dnes v nevyhovujúcich podmienkach na pozemkoch

rodinných domov v obci, alebo ktoré pre svoj rozvoj budú väčší areál potrebovať. V obytnej zóne sa budú uplatňovať regulatívy regulatívy záväznej časti územného plánu, obmedzujúce rozsah výrobných činností v týchto zónach na mieru, ktorá nebude obťažovať okolie.

7.4) Rekreačia, kúpeľníctvo a cestovný ruch

Zariadenia rekreácie a cestovného ruchu sú v obci veľmi slabo zastúpené a nevyužívajú potenciál obce a okolitého územia. Obec má pritom možnosť vytvoriť rekreačné zariadenia pre vlastných obyvateľov ale aj návštevníkov z okolia a blízkeho Prešova, môže vytvoriť lokálnu rekreačnú zónu vo svojom okolí. V územnom pláne sú zahrnuté tri základné návrhy pre rozvoj rekreačných možností v obci: historický areál, turistické a cyklistické trasy a letné kúpalisko.

Hlavnou atraktivitou pre cestovný ruch sú historické pamiatky - miestny renesančný kaštieľ s historickým parkom, barokový kostol sv. Bartolomeja a empírová pohrebňá kaplnka pri vstupe na cintorín. Objekt kaštieľa s parkom slúžia ako verejnosti prístupné zariadenie občianskej vybavenosti – reštaurácia s malou ubytovacou časťou (18 lôžok), čím je využiteľný aj ako zariadenie cestovného ruchu. Na rozvoji tohto areálu je možné postaviť rozvoj cestovného ruchu v obci. Vzhľadom na blízkosť diaľničnej križovatky je v areáli kaštieľa a jeho okolí možné posilniť funkciu pasantného mototuristického zariadenia (motorest, stravovacie a oddychové miesto pre cestujúcich po diaľnici). Vzhľadom na blízkosť rekreačnej oblasti Šindliar – Lipovce – Lačnov a horské oblasti Branisko a Bachureň je tu možné rozvíjať aj pobytový cestovný ruch. Pre túto funkciu je potrebný rozvoj doplnkových služieb a ďalších atraktivít v obci aj jej širšom rekreačnom zázemí. Z tohto hľadiska je kľúčové vytvorenie siete rekreačných turistických a cyklistických trás, aby sa obec stala východiskom turistických ciest, a doplnkových zariadení na nich v katastri obce aj katastroch susedných obcí (turistické prístrešky, náučné trasy, informačné tabule, vyhliadkové veže na Hradisku, Vtáče hore a pod.) V územnom pláne sa počíta s obnovou rybníka a vytvorením malej sezónnej rekreačnej zóny letného kúpaliska pri ňom. Pre rekreáciu a cestovný ruch je navrhnuté využiť aj bývalý hospodársky areál kaštieľa s liehovarom, kde by mali byť ďalšie ubytovacie kapacity, voľnočasové a turistické služby. V niektorom z pôvodných objektov je možné zriadiť aj expozíciu o histórii obce. V obci existujú tri ubytovne a penzióny, majú však malú kapacitu, prevažne nízky štandard a neposkytujú žiadne doplnkové služby. Väčšina týchto zariadení vyžaduje prestavbu.

Pre rozvoj rekreácie je možné rozvíjať aj chatovú oblasť v lokalite Kanné na severozápadnom okraji katastra obce.

Rekreačné cyklistické trasy sú navrhnuté v severnej časti katastra, ktorá je orientovaná k rekreačnej oblasti Branisko – Bachureň s centrom pri obci Lipovce. Úsek existujúcej cyklotrasy „Okolo Svinky“ vedie z Lipoviec cez Šindliar a Fričovce do Širokého, v budúcnosti je potrebné presmerovať ju na nemotoristické a ukludnené komunikácie. Vyznačenie nových cyklistických trás je navrhované po existujúcich, najmä spevnených poľných a lesných cestách, ale hlavná trasa do obce Šindliar je navrhnutá formou samostatnej cyklistickej cestičky. Táto cyklocestička má nadväzovať na cyklocestičky vedúce do ďalších susediacich obcí Široké a Hendrichovce, ktoré by mali byť súčasťou aj cyklotrasy vedúcej z Prešova údolím Veľkej Svinky v smere na Spiš (Spišské Podhradie, Krompachy).

8) Vymedzenie zastavaného územia obce

Pôvodná hranica zastavaného územia obce bola stanovená k 1.1.1990. Návrh nového vymedzenia zastavaného územia obce je vyznačený v grafickej časti územného plánu, vo

výkrese „Komplexný urbanistický návrh“. Oproti pôvodnému vymedzeniu sú do neho zahrnuté všetky súčasne zastavané plochy a plochy navrhovanej výstavby mimo pôvodné zastavané územie. Hranica je vedená po majetkových hraniciach podľa podkladu poskytnutého Obecným úradom. Novo vymedzené zastavané územie obce má rozlohu 87,11 ha. Na základe nového vymedzenia zastavaného územia môže Obecný úrad spracovať potrebný návrh na vydanie rozhodnutia Katastrálneho úradu o určení intravilánu obce.

9) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom katastrálnom území obce Fričovce sa nachádzajú ochranné pásma technickej vybavenosti územia, vyplývajúce z príslušných noriem a všeobecne záväzných predpisov. Sú to predovšetkým:

- ochranné pásmo 22 kV VN el.vedenia v šírke 10 m od krajného vodiča
- ochranné pásmo diaľkových káblov v šírke 2 m
- ochranné pásma vodných zdrojov I. stupňa 10 m
- ochranné pásmo cesty I. triedy 50 m v extraviláne
- ochranné pásmo cesty III. triedy 20 m v extraviláne
- ochranné pásmo trasy diaľnice D1 do vzdialenosti 100 m od osi v extraviláne
- pásmo hygienickej ochrany cintorína 100 m.

Ochrana povrchových tokov je daná ochranným pásmom v šírke 6 m od brehovej čiary toku.

V k.ú.Fričovce sú evidované dve archeologické lokality. Pamiatkovo chránený kaštieľ a park majú vymedzené ochranné pásmo. Na uvedených plochách je akákoľvek stavebná činnosť podmienená stanoviskom pamiatkového úradu.

10) Riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne osobitné zariadenia pre obranu štátu a jeho ozbrojené zložky. Nie sú tu vybudované ani osobitné zariadenia pre ochranu civilného obyvateľstva. V prípade ohrozenia budú na ukrytie obyvateľstva po príslušnej úprave využité suterény rodinných domov. Pasportizáciu úkrytov zabezpečuje Obecný úrad.

V obci je zriadená požiarne zbrojnica a dobrovoľný požiarne zbor. Najbližší verejný požiarne útvar je v meste Prešov. Výstavbou diaľnice sa podmienky pre dojazd požiarne techniky z Prešova podstatne zlepšujú. V obci je navrhnutá výstavba verejného vodovodu s potrebnou akumuláciou vody pre prípad požiaru. Ako zdroj požiarne vody je možné využiť aj miestny rybník, je však potrebné vybudovať vhodné čerpace stanovisko.

Vzhľadom na konfiguráciu terénu v bezprostrednom okolí obce a jeho čiastočné odlesnenie je obec občasne postihovaná záplavami privalových vôd. Pre ochranu zastavaného územia pred povodňami nie sú v obci vybudované dostatočné ochranné zariadenia. Prevažná časť toku Svinky a časť jej pravostranného prítoku Stašovského potoka majú v zastavanej časti obce upravené koryto. Malokapacitné vodozadržné opatrenia sú vybudované len na Stašovskom potoku.

Obec má spracovanú projektovú dokumentáciu na úpravu posledného neupraveného úseku toku Veľká Svinka v západnej časti zastavaného územia obce.

Ostatné toky mimo zastavané územie obce nie je vhodné súvisle stavebne upravovať. Odporúčame len neinvestičné úpravy profilu koryta a výstavbu stabilizačných prahov,

Výstavbou cyklistickej cestičky na násype pozdĺž Kopytovského potoka sa vymedzí inundačné územie tohto toku a ochráni pozemky mimo vymedzené územie. V údolí ... potoka navrhujeme vybudovanie menšieho poldra ako doplnku pôvodných vodozádržných opatrení. Pre zníženie povodňového ohrozenia obce Fričovce Veľkou Svinkou je potrebné realizovať výstavbu poldrov v katastri obce Široké.

Na ochranu rodinných domov v lokalite Bednárovec je navrhnutá výstavba vsakovacieho pásu nad hornou hranicou navrhovanej výstavby.

Medzi vodozádržné opatrenia možno zaradiť aj obnovu vodného systému jazierok v parku miestneho kaštieľa a rekonštrukciu rybníka, ktorou by sa mal zväčšiť jeho retenčný objem.

11) Ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Fričovce ležia v území bez výrazných regionálnych faktorov zhoršujúcich životné prostredie. Okolité územie je sídelnou poľnohospodárskou krajinou s prevládajúcou poľnohospodárskou veľkovýrobou. Severná časť katastra hraničí s lesným celkom Branisko - Bachureň, ktorý tvorí významný ekologický prvok medzi Slovenským rudohorím a Čergovom. V týchto lesoch sa nachádza niekoľko biocentier regionálneho a nadregionálneho významu a súčastí systému Natura 2000 (SKUEV Kamenná baba, Rajtopíky). Regionálny význam má aj biokoridor Veľká Svinka, ktorý od Bertotoviec vedie údolím po východnú časť katastra obce ako biokoridor lokálneho významu.

Kataster obce je z hľadiska ekologického vhodne tvorený lúčno – lesnou krajinou s prirodzenou krajinou zeleňou . V území sa nachádza jeden silný stresový faktor, a to doprava. Trasa diaľnice D1 a cesty I/18 je líniovou bariérou pre migráciu živočíchov a silným zdrojom hluku.

V katastri obce sa nenachádzajú osobitne chránené územia alebo objekty prírody. Riešené územie je v 1. (základnom) stupni ochrany prírody. Riešené územie nie je v priamom dotyku s prvkami siete chránených území NATURA 2000. V katastri obce sa nachádzajú biotopy európskeho a národného významu – (travinnobylinné biotopy Lk1, 6510, Lk3a,x a Lk5, 6430 a lesné biotopy Ls 2.1, x, Ls 5.1, 9130 a Ls 5.2, 9110). Zalesnené časti katastra tvoria hospodárske lesy.

V riešenom území sa nachádzajú prvky územného systému ekologickej stability lokálneho významu. Kostru územného systému ekologickej stability tvoria biocentrá a biokoridory lokálneho významu. Biocentrami sú:

- LBc Vtáčia hora (Ls5.2, 9110, Ls5.1, 9130)
- LBc park pri kaštieli (historický park, vodné plochy)
- LBc Ulice (Lk3a, x, Ls5.1, 9130, pestrá náletová zeleň erózných rýh)
- LBc Háj (Lk3a, x, Ls5.1, 9130)
- LBc Rybník (vodné a mokraďové spoločenstvá)

Biokoridormi sú:

- LBk Vtáčia hora – Ulice s pokračovaním po hrebeni Šarišskej vrchoviny juhozápadným smerom (Lk3a, x, Ls5.1, 9130, Ls2.1,x)
- LBk Vtáčia hora – kaštieľ (Lk3a, x, Ls5.1, 9130)
- LBk Kaštieľ – Lány (Lk1, 6510, Lk5, 6430, Ls2.1,x, náletové dreviny)
- LBk Ulice – Háj (Lk3a,x)
- LBk Háj – Kanné (Lk1, 6510, Lk3a,x, Ls5.1,9130, Ls2.1,x, lužné sprievodné porasty Kanného potoka).

Biokoridory Kaštieľ – Lány a Háj – Kanné využívajú na prekonanie hlavnej ekologickej priestorovej bariéry v území, ktorou je trasa diaľnice D1, priestory pod mostmi ponad údolia Kanného a Kopytovského potoka.

Základnou zložkou zelene v samotnej obci bude okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie pozemkov rodinných domov, vytváranie obytných a okrasných zelených plôch najmä pri starších domoch, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov a na záhumienky v okolí obce. Odporúčame organizovať súťaž o najkrajšiu záhradu, balkón, ulicu.

Najvýznamnejšou plochou zelene v obci je chránený park kaštieľa vo východnej časti obce. Z biologického hľadiska má funkciu lokálneho biocentra, bude naďalej chránený a udržiavaný podľa zásad pamiatkovej starostlivosti. Pre verejnosť bude slúžiť ako oddychový park.

Verejná zeleň bude čo do množstva len doplnkovou zeleňou, ale má významnú priestorotvornú, estetickú a ekologickú funkciu. Na jednotlivých uliciach bude verejná zeleň zastúpená malými zelenými plochami a pásmi pozdĺž ciest, v ktorých je možné vysadiť vysokú a nízku zeleň - stromy a kroviny. Líniovú zeleň formou sprievodnej aleje je potrebné vysadiť pozdĺž navrhnutých cyklotrás všade tam, kde to priestorové podmienky dovoľia. Vytvorí sa tým kostra systému zelene, ktorá bude plniť funkciu kostry ekologickej stability v zastavanom území.

Prírodnú zeleň v severnej a východnej časti katastra predstavuje náletová líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a erózných rýh. Túto zeleň je potrebné chrániť, má významnú pôdochrannú a ekologickú funkciu. Obmedzenie výskytu burinných druhov sa dosahuje dosadbou krovín a drevín a vykášaním ich okrajov. Existujúca krajinná zeleň bude doplnená zeleňou vsakovacích pásov. Odporúčame zvážiť možnosť zalesnenia častí strmých svahov a nevyužívaných pozemkov. V južnej časti katastra prírodnú zeleň tvorí les.

Pri výsadbe verejnej zelene treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny.

12) Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia

12.1) Doprava a dopravné zariadenia

Fričovce sú obcou ležiacou v hlavnom dopravnom koridore Slovenskej republiky, multimodálnom koridore V.a Európskej únie. Dopravne je územie obce prístupné z východu a západu diaľnicou D1 a cestou I.triedy č.18. Tieto smery tvoria pre obec základný prístup k nadradenej cestnej sieti i iným druhom dopravy a zároveň prístup k pracovným príležitostiam a vyššej občianskej vybavenosti. Diaľničný úsek D1 Behárovce – Fričovce v súčasnosti končí na východnom okraji katastra obce, kde je čiastočne vybudovaná križovatka, ktorá napája diaľnicu na cestu I/18. Dobudovanie diaľničného úseku Fričovce – Svinia je plánované na rok 2015. Diaľnica je vybudovaná v kategórii D 26,5/120. Podľa sčítania dopravy v roku 2010 bola intenzita dopravy na úseku diaľnice D1 Behárovce – Fričovce 11 475 vozidiel za 24 hod., podiel nákladnej dopravy bol 26,7 %.

Obcou prechádza v smere východ – západ trasa cesty I.triedy č.18, ktorá je hlavnou komunikáciou v obci, na ktorú sa priamo napájajú miestne komunikácie. Podľa sčítania dopravy v roku 2010 bola intenzita dopravy na tejto ceste v prieťahu obcou Fričovce 2032 vozidiel za 24 hod., podiel nákladnej dopravy bol 25,4 %.

Na východnom okraji obce sa na cestu I/18 napája cesta III.triedy č. 018188 Fričovce – Lačnov, vedúca údolím Kopytovského potoka severozápadným smerom do obcí Šindliar,

Lipovce a Lačnov. Vzhľadom na lokálny význam a nízku intenzitu dopravy sa na ceste III/018188 nevykonáva sčítanie dopravy.

Trasami ciest I. a III. triedy vedú linky pravidelnej autobusovej dopravy, vedúce do obce z mesta Prešov, ktoré obec spájajú aj so susednými obcami Široké, Šindliar a Hendrichovce. S ďalšou susednou obcou, Chminianskymi Jakobovami, nemajú Fričovce priame cestné spojenie, dopravné spojenie s ňou je len po poľných a lesných cestách.

ZÁKLADNÝ KOMUNIKAČNÝ SYSTÉM

Základom komunikačnej siete v zastavanom území obce bude naďalej cesta I/18, v extraviláne aj na ňu nadväzujúca cesta III/018188, ktoré sú zbernými komunikáciami. Prieťah cesty I.triedy cez obec treba šírkoivo upraviť na kategóriu MZ 8,5/50 a dobudovať chýbajúce úseky aspoň jednostranného chodníka. Cestu III. triedy upraviť na kategóriu S 7,5/60, tu nie je potrebné budovať chodník. Na reguláciu rýchlosti automobilov je potrebné na prieťahu cesty I. triedy obcou vybudovať prvky upokojenia dopravy. Na výjazde do obce od Prešova ním bude okružná križovatka s cestou III/18188, na výjazde v smere od Širokého bude vybudovaný spomaľovací ostrovček v úseku za bývalou čerpacou stanicou pohonných hmôt. V centre obce pri obecnom úrade bude spomaľovacím prvkom prechod pre chodcov so stredovým ostrovčekom.

Väčšina miestnych komunikácií má funkciu obslužnú, hlavné z nich budú v rámci možností postupne upravované na kategóriu MO 6,5/50 až 7,5/50. Tie z existujúcich miestnych komunikácií, ktoré sú málo dopravne zaťažené a nemajú predpoklad na rozširovanie, budú premenené na ukludnené komunikácie kategórie D1 alebo D2 s obmedzením automobilovej dopravy. Tieto komunikácie môžu mať šírku od 3 do 5 m a dláždený povrch. Tie existujúce komunikácie, ktoré sú šírkoivo nevyhovujúce, budú upravené na jednosmerné ulice ale s obojsmernou premávkou cyklistov.

Na existujúcej komunikačnej sieti v obci je viacero nevyhovujúcich križovatiek s nedostatočným rozhľadom. Tam, kde nie je možná úprava rozhľadových pomerov, je potrebné osadenie dopravných značiek určujúcich prednosť v jazde.

PARKOVACIE PLOCHY, GARÁŽE A DOPRAVNÉ PRIESTRANSTVÁ

Súčasťou návrhu dopravného systému sú parkoviská pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Sú navrhované najmä v centre obce a pri ihrisku. Samostatné parkovanie plochy musia byť vybudované aj v podnikateľských zónach, kde je potrebné vybudovať aj plochu pre odstavovanie nákladných vozidiel autodopravcov sídliačich v obci v areáli ponúkajúce aj ďalšie služby (autoservis, pneuservis, čistenie áut a pod.). Na tento motoristický areál je navrhnuté využiť súčasný areál betonárky Inžinierskych stavieb po jej dožití po ukončení výstavby diaľnice D1.

Na ploche bývalého hospodárskeho dvora je vybudovaná čerpacia stanica pohonných hmôt, ktorú je potrebné dobudovať výstavbou štandardného prevádzkového objektu a celkovou úpravou areálu.

HROMADNÁ VEREJNÁ DOPRAVA

Pravidelnú prímestskú hromadnú verejnú dopravu osôb z obce zabezpečuje v súčasnosti podnik SAD Prešov. Diaľkové autobusové linky, prechádzajúce obcou, prevádzkujú rôzni iní dopravcovia. V obci sú tri dvojice zastávok, navrhujeme vytvoriť štvrtú dvojicu zastávok na znamenie pri futbalovom ihrisku a Umakove.

Na zlepšenie podmienok pre autobusovú dopravu je v územnom pláne navrhnuté dobudovanie zastávkových ník pre zastávky na prieťahu cesty I.triedy cez obec, pri križovatke ciest I. a III. triedy a pri futbalovom ihrisku.

PEŠIE KOMUNIKÁCIE A PLOCHY

Pozdĺž zberných a obslužných miestnych komunikácií sú navrhnuté minimálne jednostranné pešie chodníky šírky 2 m. Okrem nich sú v obci aj samostatné pešie chodníky, vytvárajúce priečne prepojenia medzi jednotlivými ulicami. Samostatná sústava peších chodníkov je v parku pri kaštieli.

V obci bude pokračovať úprava verejných priestranstiev, v rámci ktorej sa majú vytvoriť v okolí zariadení občianskej vybavenosti pešie rozptylové a úžitkové plochy doplnené sadovými úpravami. Pre tieto úpravy je potrebné spracovať podrobnejšie projekty.

V rámci rozvoja rekreačných trás bude vyznačená turistická trasa z centra obce cez Hradisko a Príkry hrb, napájajúca sa na žltú turistickú značkovanosú trasu č. 8707 Šindliar – sedlo Smrekovica.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Cyklistická doprava môže na území obce využívať všetky automobilové komunikácie, využívanie cesty I. triedy cyklistami je však nevhodné a nebezpečné. Preto je v obci navrhnuté vytvorenie hlavnej cyklistickej trasy, vedúcej obcou súběžne s cestou I. triedy, po miestnych komunikáciách vedúcich popri vodnom toku Veľká Svinka. Mimo zastavané územie bude táto trasa pokračovať po navrhovanej cyklistickej cestičke do obcí Široké a Hendrichovce. Vytvorí sa tým celistvý úsek základnej cyklistickej trasy mikroregiónu a zároveň diaľkovej cyklistickej trasy vedúcej z Prešova na Spiš (Krompachy, Spišské Podhradie). Samostatná cyklistická cestička je navrhnutá aj súběžne s cestou III. triedy Fričovce – Šindliar (Lačnov), jej cieľom bude rekreačná oblasť Lipovce – Kamenná baba.

Katastrom obce prechádza úsek cykloturistickej trasy č. 5873 Okolo Svinky, vedenú z obce Lipovce po ceste III/018188 a po ceste I. triedy č.18 cez Fričovce do obce Široké. Po vybudovaní navrhovaných cyklocestičiek pozdĺž Kopytovského potoka a Svinky bude presmerovaná na nemotoristické a ukludnené komunikácie, v centre obce je vhodné ju presmerovať na miestnu komunikáciu na pravom brehu potoka už dnes.

Ďalšie cyklistické trasy budú vyznačené v katastri obce po spevnených aj nespevnených verejných a účelových komunikáciách. Návrh trás je vyznačený vo výkresovej časti územného plánu. Obec je potrebné spojiť značkovanosú cyklistickou trasou po spevnenej účelovej ceste s lokalitou Kanné.

ÚČELOVÉ KOMUNIKÁCIE

Účelové poľnohospodárske a lesné komunikácie nadväzujú na cesty I. a III.triedy a miestne komunikácie. Najvýznamnejšou je účelová cesta v doline Kanného potoka, ktorú je potrebné zrekonštruovať (obnoviť).

HLUKOVÉ PÁSMA

Značná časť obce je zasiahnutá hlukom z dopravy na diaľnici D1 nad stanovené limity. Riešenie problému hluku z dopravy diaľnici D1 je založené na dobudovaní protihlukových stien (najmä na mostoch), nasypaní protihlukového zemného valu a vysadení zeleného pásu diaľnice v dotyku so zastavaným územím obce.

12.2) Vodné hospodárstvo

12.2.1. Zásobovanie pitnou vodou

12.2.1.1 Súčasný stav

Obec Fričovce nemá dostatok kvalitnej pitnej vody. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou zväčša individuálne z jednotlivých domových studní, len v malej časti obce v okolí materskej školy je vybudovaný lokálny vodovod so zdrojom vody v studni. Voda zo studní v mnohých prípadoch vykazuje znečistenie po stránke bakteriologickej a chemickej, čím nevyhovuje predpísanej STN. Domové studne nespĺňajú ani podmienky hygienickej ochrany vodného zdroja.

V katastrálnom území obce resp. v širšom okolí sa nenachádza žiadny vodný zdroj, ktorý spĺňa požiadavky na množstvo a kvalitu vody potrebné pre zásobovanie celej obce pitnou vodou.

Obec má spracovaný projekt výstavby obecného vodovodu s vodnými zdrojmi v lokalite Do ulíc v údolí Stašovského potoka.

12.2.1.2 Návrh technického riešenia vodovodu

Návrh technického riešenia zásobovania pitnou vodou navrhovanej obytnej zóny vychádza z týchto základných predpokladov:

1. potreba pitnej vody
2. možnosť napojenia na vhodný vodný zdroj
3. koncepcnosť riešenia s jasnou zástavbou obce Svinia
4. efektívnosť navrhovaného riešenia.

12.2.1.3 Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody pre obytnú zónu je urobený na základe navrhovaných kapacít obytnej zóny.

V rámci obytnej zóny uvažujeme s počtom obyvateľov **1280** osôb.

Špecifická potreba vody je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 Z.z., kde pre vybavenosť bytov s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom sa uvažuje s potrebou $135 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$. Pre občiansku a technickú vybavenosť obce počítame s potrebou $25 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$.

Priemerná denná potreba Q_p

Obytné pásmo a technická vybavenosť : $1280 \text{ obyv} \times 160 \text{ l.ob}^{-1}.\text{d}^{-1} = 204\,800 \text{ l.d}^{-1} = 2,37 \text{ l.s}^{-1}$

Maximálna denná potreba Q_m

$Q_m = Q_p \cdot k_d = 204\,800 \times 1,6 = 327\,680 \text{ l.d}^{-1} = 3,79 \text{ l.s}^{-1}$

Maximálna hodinová potreba Q_h

$Q_h = Q_m \cdot k_h = 327\,680 \times 1,8 = 589\,824 \text{ l.d}^{-1} = 6,83 \text{ l.s}^{-1}$

12.2.1.4 Vodný zdroj

Pre zásobovanie pitnou vodou je potrebné zabezpečiť, na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby, vodný zdroj s výdatnosťou **min. $3,79 \text{ l.s}^{-1}$** .

V katastrálnom území obce resp. v širšom okolí sa nenachádza žiadny vodný zdroj, ktorý spĺňa požiadavky na množstvo a kvalitu vody potrebné pre zásobovanie obce pitnou vodou. Vodné zdroje v lokalite Do ulíc v údolí Stašovského potoka, ktoré majú byť využívané pre zásobovanie vodou v obce, majú výdatnosť $2,1 \text{ l/s}$ a nie sú dostatočné pre zásobovanie celej obce, lebo zaručujú krytie potreby vody len pre 700 obyvateľov.

V rámci koncepcie rozvoja VÚC Prešovského kraja v oblasti vodného hospodárstva bolo navrhnuté rozšírenie Prešovského skupinového vodovodu o trasu v smere M. Šariš, Župčany, Svinia, Chminianska N. Ves, Bertotovce, Hermanovce, Jarovnice, Ražňany s prepojením na PSV v Sabinove a V. Šariši. Z Hermanoviec bude vybudovaný prívodný zásobovací rad do Fričoviec.

Potreba vody pre obce sa zabezpečí z jestvujúceho vodného zdroja Tichý Potok a podzemných vodných zdrojov hornej Torusy. Akumulácia vody pre záujmové obce sa navrhuje zo samostatných vodojemov. K jednotlivým obciam sa od navrhovaných vodojemov vybudujú samostatné rozvodné siete.

V súlade s uvedenou koncepciou obsiahnutou v riešení ÚPN VÚC Prešovský kraj navrhujeme na zásobovanie obce pitnou vodou využívať okrem vodných zdrojov v lokalite Do ulíc aj pitnú vodu z Prešovského skupinového vodovodu. Efektívnosť navrhovaného technického riešenia predstavuje skutočnosť, že technické riešenie zahŕňa širší územný celok a zabezpečuje možnosť postupného napájania ďalších lokalít na skupinový vodovodný systém.

12.2.1.5 Koncepcnosť riešenia s jestvujúcou zástavbou obce

Pri návrhu kapacity stavebných objektov je potrebné počítať s využívaním vodovodu pre zásobovanie jestvujúcej zástavby obce Fričovce a navrhovanej obytnej výstavby. Preto je potrebné kapacity vodovodu počítať na spoločný výhľadový stav.

Akumulácia vody

Využiteľný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa stanoví ako súčet objemov potrebných pre :

- vyrovnanie rozdielu medzi prítokom vody do vodojemov a objemom vody z vodojemov odtekajúcich do spotrebiska v dobe max. hodinovej potreby
- zabezpečenie zásoby vody pre hasenie požiaru v zmysle STN 73 66 22
- zabezpečenie zásoby vody v prípade porúch na vodovodných zariadeniach zabezpečujúcich prívod vody do vodojemu

Využiteľný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa navrhuje v zmysle STN 75 53 02 čl. 4.4 na min. 60 % z maximálnej dennej potreby vody.

Pre spotrebisko je potrebný tento objem akumulácie vody :

Celková potreba vody: $Q_m = 3,79 \text{ l.s}^{-1} = 327,46 \text{ m}^3.\text{deň}^{-1}$

Potrebný min. objem : $Q_m \times 60\% = 327,462 \times 0,6 = 196,5 \text{ m}^3$

Navrhujeme akumuláciu vody v **objeme 300 m³**. Táto akumulácia predstavuje 91,6 % z maximálnej dennej potreby pre obyvateľstvo a vybavenosť, čím vytvára možnosť zásobovania aj výrobných areálov a umožní zásobovanie obce vodou aj pri výpadku miestnych zdrojov. Z celkového objemu akumulácie bude 200 m³ pre I. a 100 m³ pre druhé tlakové pásmo. V projekte výstavby obecného vodovodu je navrhnutá výstavba vodojemu 2 x 50 m³ s minimálnou hladinou vo výške 498,55 m n.m. . Pre využitie vody z Prešovského skupinového vodovodu bude vybudovaný samostatný vodojem 2 x 100 m³ osadený v nadmorskej výške cca 470 m n.m. tak, že zabezpečí dostatok vody na zásobovanie vodou pre II. tlakové pásmo v lokalitách Bednárovec a Výhon a zároveň dopĺňanie I.tlakového pásma. Do doby vybudovania vodojemu v lokalite Bednárovec budú lokality v II. tlakovom pásme zásobované pitnou vodou z lokálnych automatických tlakových staníc.

Hygienické zabezpečenie vody

Voda z miestnych vodných zdrojov bude hygienicky zabezpečená vo vodojeme pre I. tlakové pásmo. Na zásobovanie pitnou vodou z Prešovského skupinového vodovodu využívame vodu, ktorá je hygienicky zabezpečená. Vzhľadom na to, že posledné miesto hygienického zabezpečenia vody v tomto systéme je vzdialené od našej záujmovej oblasti, navrhujeme v prípade potreby v jednotlivých vodojemoch dochlórovanie vody chlórnanom sodným, čo preukáže prevádzkové skúsenosti.

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 75 54 01.

- **zásobné potrubie a potrubie rozvodnej siete** je navrhované na väčší z prietokov:

- **maximálny hodinový prietok Q_h**

- **maximálny denný prietok Q_m + prietok pri požiari $Q_{pož}$**

Tlakové pomery sú navrhnuté v súlade s STN 75 5401 /min 0,25 MPa a max 0,60 MPa/. Vzhľadom na výškové osadenie vodojemu obecného vodovodu v lokalite Do ulíc je pre zásobovanie navrhovanej zástavby v lokalitách Bednárovec a Výhon nad úrovňou 483,55 m n.m. potrebné vytvoriť II. tlakové pásmo. V prvej etape bude dostatočný hydrostatický tlak v týchto lokalitách zabezpečený automatickými tlakovými stanicami, neskôr vybudovaním samostatného vodojemu so zdrojom vody z Prešovského skupinového vodovodu.

Trasy jednotlivých potrubí navrhujeme vo verejnom priestranstve, a to po okraji komunikácií a v zelených pásoch. Na výstavbu vodovodu sa použijú rúry z PVC DN 150 mm a DN 100 mm.

Na potrubíach budú osadené požiarne hydranty a na odbočkách uzávery. Priame napojenie spotrebiteľov na jednotlivé rozvody siete bude výlučne cez domové prípojky z rúr PE D 32 mm.

Meranie a regulácia

Meranie celkového prietoku vody bude vo vodojemoch.

Jednotliví spotrebiteľia budú merať množstvo odoberanej vody samostatnými vodomermi.

Zabezpečenie diaľkového ovládania vodovodu navrhujeme napojiť na vodárenský dispečing .

Potreba el. energie

Chod a prevádzka technologického zariadenia vyžaduje zabezpečenie elektrickej energie pre :

- vodojem 2 x 50 m³

P = 3,00 kW

- vodojem 2 x 100 m³

P= 4,00 kW

12.2.2. Kanalizácia

12.2.2.1 Súčasný stav

Obec Fričovce má vybudovaný delený kanalizačný systém na odvedenie splaškových odpadových vôd s obecnou čistiarnou odpadových vôd, umiestnenou v areáli bývalého hospodárskeho dvora.

Splaškovú kanalizáciu tvoria jednotlivé stoky DN 300 mm, pričom hlavná stoka, vedúca po pravom brehu Svinky, mala byť podľa pôvodného konceptu predĺžená až do obce Široké. Splaškové odpadové vody sú čistené v MČOV Fričovce na východnom okraji obce. Do ČOV sa privádzané splaškové vody prečerpávajú z prečerpávacej stanice umiestnenej pri vjazde na bývalý hospodársky dvor. Mechanicko – biologická čistiareň odpadových vôd má kapacitu pre 1200 ekvivalentných obyvateľov. Okrem odpadových vôd z obce Fričovce sú v nej čistené aj odpadové vody z obce Šindliar, z ktorej sú privádzané samostatnou kmeňovou stokou vybudovanou pozdĺž Kopytovského potoka. Prečistené odpadové vody sú odvádzané do potoka Veľká Svinka. Kanalizáciu a ČOV prevádzkuje obec Fričovce.

Podľa koncepcie rozvoja kanalizácií zakotvenej v územnom pláne VÚC Prešovský kraj má byť dobudovaná spoločná skupinová kanalizácia pre obce Fričovce, Široké, Šindliar a Lipovce so spoločnou ČOV Fričovce, ktorá by na tento účel musela byť zrekonštruovaná na vyššiu kapacitu.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych komunikácií a cesty I. a III. triedy je systémom rigolov vedených obojstranne, resp. jednostranne. Diaľnica D1 má vybudovanú dažďovú kanalizáciu. Vyústenie dažďovej kanalizácie je do vodných tokov.

12.2.2.2 Navrhované kapacity kanalizácie

Výpočet množstva odpadových vôd

Množstvo odpadových splaškových vôd je stanovené na základe výpočtu potreby vody a STN 73 6701 pre výhľad k roku 2040:

Priemerná denná potreba Q_p

Obytné pásmo a technická vybavenosť : $1280 \text{ obyv} \times 160 \text{ l.ob}^{-1} \cdot \text{d}^{-1} = 204\,800 \text{ l.d}^{-1} = 2,37 \text{ l.s}^{-1}$

Maximálna denná potreba Q_m

$Q_m = Q_p \cdot k_d = 204\,800 \times 1,6 = 327\,680 \text{ l.d}^{-1} = 3,79 \text{ l.s}^{-1}$.

12.2.2.3 Výpočet prietoku splaškových vôd

Maximálny hodinový prietok

$\max Q_{sh} = Q_m \times S1 = 3,79 \text{ l.s}^{-1} \times 2,15 = 8,15 \text{ l.s}^{-1}$

Minimálny hodinový prietok

$\min Q_{sh} = Q_{priem} \times S2 = 2,37 \text{ l.s}^{-1} \times 0,6 = 1,42 \text{ l.s}^{-1}$

12.2.2.4 Návrh koncepcie technického riešenia

Splašková kanalizácia bude v obci dobudovaná vo všetkých existujúcich aj navrhovaných častiach zastavaného územia obce. Kanalizácia bude gravitačná. Dobudovaná bude aj skupinová kanalizácia dobudovaním kanalizácií v obciach Lipovce a Široké, z ktorej bude vybudovaná samostatná kmeňová stoka pozdĺž cesty I. triedy s napojením na hlavnú stoku obce Fričovce na západnom okraji obce. Pre napojenie obce Široké na ČOV Fričovce je nutné je zrekonštruovať ju na kapacitu 5000 EO.

12.2.2.5 Potrubia stokovej siete

Potrubia splaškovej kanalizačnej siete navrhujeme v zmysle STN 73 6701 na dvojnásobok maximálneho prietoku splaškových vôd $\max Q_{sh}$.

Stoková sieť sa vybuduje z rúr PVC DN 300 mm.

Trasa potrubí stokovej siete je vedená verejným priestranstvom obce a je navrhnutá tak, aby bolo možné na ňu napojiť všetkých producentov splaškových vôd cez čo najkratšie domové prípojky. Domové prípojky sa vybudujú z rúr PVC DN 150 mm.

12.2.2.6 Čistiareň odpadových vôd

Čistenie splaškových vôd z domácností, technickej a občianskej vybavenosti obce bude v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd v obci Fričovce.

12.2.3 Odtokové pomery

Obec Fričovce z hydrologického hľadiska spadá do základného povodia Svinky, ktorá je v správe SVP-povodia Bodrogu a Bodvy. Cez zastavané územie obce pretekajú Kanný a Kopytovský potok, ktoré sú v intraviláne a v úsekoch križujúcich trasu diaľnice upravené, pri diaľnici má úprava kapacitu na storočnú vodu. Dažďové vody sú zachytávané priekopami a rigolmi a odvádzané do Svinky. V niektorých častiach obce, najmä v úzkych uličkách, sú priekopy nahradené dažďovou kanalizáciou.

Z hľadiska riešenia ochrany obce pred povodňami je potrebné dobudovať úpravu toky Veľká Svinka na západnom okraji obce. V povodí Stašovského potoka je potrebné vyhodnotiť účinnosť realizovaných vodozádržných opatrení a posúdiť potrebu vybudovania poldra. Výstavbu poldrov v povodí Kopytovského potoka je potrebné riešiť mimo katastra Fričoviec. Povodie Kanného potoka má veľký podiel zalesnenia, ti budovanie poldrov nie je potrebné.

Potrebné sú však opatrenia na úpravu vodného režimu plôch juhozápadne od lokality Bednárovec, ktoré ležia na svahoch prívratených ku obci. Tu je potrebné najmä vybudovanie

zasakovacieho pásu na spomalenie odtoku nad plánovanou zástavbou a zadržiavanie povrchovej vody. V katastri obce je navrhnutá obnova pôvodného rybníka na východnom okraji katastra, ktorý taktiež bude zadržiavať časť povrchových vôd z riešeného územia.

12.3. Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Fričovce je na el. energiu je napojená zo vzdušnej siete 22 kV prípojnou linkou z kmeňového vedenia č.203, vedúceho z ES Prešov I . VN prípojky k trafostaniciam sú vzdušné vodičmi AIFe . Trafostanice v obci určené pre maloodber sú v správe VSE :

TS 0612 -001 – stĺpová s výkonom 250 kVA pri ústí Stašovského potoku

TS 0612- 002 – stožiarová s výkonom 250 kVA pri diaľnici v západnej časti obce

TS 0612- 003 – stĺpová s výkonom 250 kVA pri Obecnom úrade

TS 0612- 004 – stĺpová s výkonom 250 kVA pri ihrisku

TS 0612- 005 – stĺpová s výkonom 250 kVA na hospodárskom dvore

TS 0612- 006 – kiosková s výkonom 250 kVA pri Stašovskom potoku

Celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo v obci je 1500 kVA.

Okrem toho sú do siete na území obce zapojené aj ďalšie účelové trafostanice pre vyhradených odberateľov::

TS 0612- 0061 stĺpová s výkonom 400 kVA pre betonárku Inžinierskych stavieb

TS 0612- 0062 kiosková s výkonom 50 kVA pri diaľnici pri bývalej čerpacej stanici pre Národnú diaľničnú spoločnosť

TS- 0708- 0070 stĺpová s výkonom 50 kVA na západnom okraji obce pri diaľnici pre O2 Telefónica

Celkový inštalovaný výkon trafostaníc v obci je 2000 kVA.

Sekundárne rozvody ústiace na strane z transf.staníc sú vyhotovené z lán AIFe. Z TR 2 je vyvedený úložný kábel AYKY, ktorý je v časti trasy uložený v zemi, v časti trasy je vedený vzduchom na podperných bodoch.

Celá nn sieť je mrežovaná realizovaná vodičmi rôznych prierezov od 35 do 70 mm². Podperné body sú drevené s betónovými pätkami a nové betónové. Stĺpy sú osadené v predzáhradkách rodinných domov alebo pri krajnici miestnych komunikácií. Prípojky k jednotlivým užívateľom sú zväčša 4-vodičové. Nové prípojky pre rodinné domy pre rodinné domy sú napojené úložným káblom a v malej miere závesným káblom.

Pre novú zástavbu rodinných domov budú potrebné úpravy v nn rozvádzačoch jestvujúcich trafostaníc. Tak, ako bude realizovaná nová výstavba, je potrebné uvažovať s prípadnou rekonštrukciou niektorých trafostaníc na vyšší výkon. Nová zástavba rodinných domov bude napájaná z nn rozvádzačov trafostaníc úložnými káblami AYKY vo výkopoch. Napájanie bude prevedené cez prípojkové skrine PRIS smyčkovaním. Zokruhovanie na jestvujúce vzdušné vedenie sa prevedie cez istiace poistkové skrine VRIS.

Verejné osvetlenie zabezpečujú halogénové svietidlá osadené na podperných stĺpoch NN rozvodov pod alebo nad úroveň vodičov. Napojené sú vzdušnými vodičmi AIFe s prierezom 16 a 25 mm². Pre novú zástavbu bude potrebné rozšírenie jestvujúceho VO a v novej zástavbe nový vývod z trafostanice.

Obec Fričovce má toho času 254 rodinných domov a 16 bytových jednotiek v bytových domov. Keďže obec je plynofikovaná, vylepšila sa bilancia a znížili nároky na el.energiu. Zhruba 90% domácností preto využíva na kúrenie a prípravu jedla zemný plyn.

Na el.energiu sú napojené akumuláčny pece v základnej škole, kostole a kaštieli.

Navrhovaný počet rodinných domov v roku 2030 je 305 a v bytových domoch celkovo 40 bytov.

Prehľad pre stanovenie spotrebiteľských skupín podľa Pravidiel pre elektrizačnú sústavu č.2 z roku 1982:

- kategória "A" - 90 % t.j. 310 b.j.- el.energiu využíva na svietenie a drobné domáce spotrebiče
- kategória "B" - 10 % t.j. 35 b.j. - detto ako "A" + príprava pokrmov a ohrev teplej úžitkovej vody.

K celkovému počtu treba pripočítať už spomínané objekty ZŠ, kaštieľ a kostol ktoré využívajú pre akumulácky a ohrev vody nočný prúd.

Podielové zaťaženie za bytový fond:

$$A: S_b = 0,4 + 1,6 \frac{1}{n_1} \quad \text{kde } n_1 = 310 \text{ b.j.}$$

$$S_b = 0,4 + 1,6 \frac{1}{310}$$

$$S_b = 0,405 \text{ kVA/b.j.}$$

Pre 310 b.j.

$$S_{\text{max byt}} = 0,406 \text{ kVA/b.j.} \times 287 \text{ b.j.}$$

$$S_{\text{max byt}} = 255,55 \text{ kVA}$$

$$B: S_b = 1,6 + 6,4 \frac{1}{n_2} \quad \text{kde } n_2 = 35 \text{ b.j.}$$

$$S_b = 1,6 + 6,4 \frac{1}{35}$$

$$S_b = 1,78 \text{ kVA/b.j.}$$

Pre 35 b.j.:

$$S_{\text{max byt}} = 1,78 \text{ kVA/b.j.} \times 35 \text{ b.j.}$$

$$S_{\text{max byt}} = 56,96 \text{ kVA}$$

Zaťaženie za bytový fond spolu:

$$S_{\text{max byt}} = 255,55 \text{ kVA} + 56,96 \text{ kVA}$$

$$S_{\text{max byt}} = 312,51 \text{ kVA}$$

Podielové zaťaženie za občiansku vybavenosť:

	Pi /kVA/	m	Pp /kVA/
Obecný úrad /3 zamestnanci/	2,5	0,68	1,7
Pož.zbrojnica	5,0	0,68	3,4
Kultúrny dom /1 zamestnanec/	2,0	0,68	1,4
Knižnica /1 zamestnanec/	1,5	0,68	1,0
ZŠ	50,0	0,68	34,0
MŠ	35,6	0,68	24,2
3 predajne	48,6	0,754	36,6
Pohostinstvá	27,0	0,754	20,4
Ubytovne	18,0	0,68	12,2
Kaštieľ	50,0	0,6	34,0

Verejné osvetlenie	15,0	1,0	15,0
RS - plynu	5,0	1,0	5,0
dom smútku	6,0	0,68	4,1

SPOLU: 266,2 193,0
S vybav = 193,0 kVA

Podielové zaťaženie za výrobnú zónu:

	Pi /kVA/	m	Pp /kVA/
existujúce výrobné zariadenia	75,0	0,68	51,0

Výsledné podielové zaťaženie za celé sídlo:

S celk. = S max byt + S vybav + S výroba

S celk. = 312,51 kVA + 193,0 kVA + 51,0 kVA

S celk. = 556,51 kVA

Pri porovnaní hodnoty vypočítaného podielového zaťaženia s hodnotou inštalovaného výkonu je evidentná výkonová rezerva. Ak by vznikla lokálne potreba vyššieho príkonu alebo dosiahnutia vhodných napäťových pomerov bude možné dosiahnuť to rekonštrukciou niektorej z existujúcich trafostaníc.

Ochranné pásma:

Podľa STN 33 3300 sa pre vzdušné 22 kV el.vedenie stanovuje ochranné pásmo v šírke 10 m na každú stranu od krajného vodiča. Pre úložný kábel je to 1 m na každú stranu.

12.4) Spoje a telekomunikačné zariadenia

Fričovce sú na pevnú telefónnu sieť napojené z automatickej ústredne typu P-51- IV.dekáda, umiestnenej v Prešove.

Hlavný telefónny kábel z ústredne je vedený v kábelovode, od okraja mesta Prešov uloženom v zemi pozdĺž cesty I/18. Na začiatku Malého Šariša je ukončený v sieťovom rozvádzači. Z neho je vedený vzdušný kábel TCKOPV 20x2x0,5 + 30x2x0,5. Kapacita 20x2x0,5 pokračuje do Chminianskej Novej Vsi. Zvyšná kapacita je využitá v sídle Fričovce.

Miestny telefónny rozvod na riešenom území je vyhotovený výlučne vzdušným vedením uchyteným na drevených podperných bodoch. Ukončený je v účastníckych rozvádzačoch, kde cez skrine KJ SS 20 a KJ SS 40 sú vyvedené prípojky k jednotlivým účastníkom.

Podľa predbežných informácií je v sídle 96 telefónnych prípojok z toho v občianskej vybavenosti 8 prípojok. Stupeň telefonizácie určíme podľa počtu účastníckych staníc k celkovému počtu bytových jednotiek, t.j. k 270 b.j.:

$$p = \frac{n}{N} \quad \text{kde : } \begin{array}{l} p - \text{stupeň telefonizácie} \\ n - \text{počet účastníckych staníc} \\ N - \text{počet bytových jednotiek} \end{array}$$

$$p = \frac{96}{217} = 0,44$$

Z vypočítanej hodnoty vidíme, že stupeň telefonizácie je pomerne vysoký. Napriek tomu je potrebné počítať s ďalším nárastom počtu pripojení v rámci rozvoja internetizácie až do kapacity dvoch pripojení na byt, t.j. perspektívne vyše 700 pripojení v roku 2030. To je možné dosiahnuť posilovaním existujúcej siete alebo výstavbou paralelných sietí iných providerov. Nové úseky pevnej siete budú vybudované v novej zástavbe. V zastavanom území budú budované ako kábelové uložené v zemi, rovnako budú zrekonštruované aj existujúce rozvody.

Územie obce je pokryté signálom všetkých prevádzkovateľov mobilných sietí .

Miestny rozhlas:

Rozvod miestneho rozhlasu je vyhotovený závesnými vodičmi uchytenými na samostatných oceľových podperných stĺpoch alebo podperných stĺpoch nn el.siete. Vždy po určitých vzdialenostiach sú na stĺpoch osadené reproduktory.

Ovládanie miestneho rozhlasu je z rozhlasovej ústredne v budove Obecného úradu.

Príjem TV signálu:

Je zabezpečený prostredníctvom televíznych antén a satelitných parabol. Intenzita signálu pre príjem televízneho signálu je podľa informácii z Obecného úradu dobrá.

Ochranné pásmo:

STN 73 6005 stanovuje pre kábel spojového charakteru ochranné pásmo v šírke max.1 m od ostatných sietí uložených v zemi.

Poštová prevádzka:

V obci nie je vybudovaná a ani navrhovaná prevádzka pošty.

12.5) Zásobovanie plynom

Obec Fričovce je zásobovaná teplom z vlastných kotolní jednotlivých objektov, ktoré sú plynofikované, výnimočne elektrifikované.

Ako zdroj zemného plynu je na západnej hranici obce, ale už v katastrálnom území Široké, postavená regulačná stanica plynu, ktorá je napojená na VTL rozvod DN 200 PN 4,0 MPa vedený od Veľkého Šariša smerom na obec Víťaz. Výkon regulačnej stanice je 1200 Nm³/hod.

Miestne plynovody v jednotlivých častiach obce sú realizované ako STL plynovody s tlakovou hladinou PN 0,1 MPa. Stredotlaké rozvody dimenzie DN 100 sú vedené v krajnici miestnej komunikácie. Miestne plynovody sú osadené v zemi na verejných priestranstvách, v okrajoch miestnych komunikácií a v chodníkoch.

Regulácia tlaku plynu STL/NTL u jednotlivých odberateľov je domovými regulátormi tlaku typu Alz/BD s integrovaným zabezpečovacím zariadením.

Bilancia potreby plynu.

Bytový fond bude zásobovaný zemným plynom naftovým pre účely vykurovania, prípravy TÚV a prípravu jedál.

Pri výpočte potreby obyvateľstva treba uvažovať s dosiahnutím 85-90 % plynofikácie. Pri výpočte spotreby plynu metodikou špecifických spotrieb sa odporúča uvažovať s týmito hodnotami:

NAVRHOVANÉ RIEŠENIE

.

Druh použitia:

1. a/ bytový fond 345 b.j. x 0,13 m³/h .....41,85 m³/h

b /byt.fond prípr.TVUŽ 345 x 0,2 .....69,0 m³/h

c /byt.f. vykurovanie 345 x 1,5 .....517,5 m³/h

Spolu : 628,35 m³/hod

2. Obč. a tech.vybavenosť : obecný úrad ..... 5,7 m³/h

Jednota ..... 8,2 m³/h

Kaštieľ .....13,0 m³/h

Škola, telocvičňa .....15,0 m³/h

obchody ..... 4,0 m³/h

Spolu: 45,9 m³/h

3. a/podnikový areál východný ..... 26,9 m³/h

d/ podnikový areál západný ..... 23,0 m³/h

Spolu: 49,9 m³/h

Navrhovaná max.spotreba celkom: .....724,15 m³/h

Vyťaženosť existujúcej RS 1200 m³/hod bude teda na 60 %, pretože celková spotreba bude 724,15 m³/hod.

12.6) Zásobovanie teplom

V riešenom území nie je a ani sa nenavrhuje žiadny systém centrálného zásobovania teplom. Jednotlivé objekty v obci budú zásobované samostatnými objektovými zdrojmi tepla a teplej úžitkovej vody. Obec je plynofikovaná, zdroje tepla budú prevažne na báze zemného plynu. Pri novej výstavbe a rekonštrukcii objektov odporúčame osadiť solárne panely, tepelné čerpadlá alebo kogeneračné zdroje, dodávajúce teplo aj elektrickú energiu.

12.7) Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované osobitné zariadenia pre ochranu civilného obyvateľstva. V prípade ohrozenia budú na ukrytie obyvateľstva po príslušnej úprave využité suterény alebo prízemná rodinných domov, v ktorých budú vybudované jednoduché úkryty budované svojpomocou alebo plynotesné úkryty pre obyvateľov domu. Rozmiestnenie úkrytov bude zohľadňovať potrebné dobehové vzdialenosti do 500 m a stavebnotechnický stav budov – budovy musia byť vybudované z pevných materiálov a staticky odolné. Predpokladaná kapacita úkrytov musí byť stanovená tak, aby pokryla minimálne 105% kapacity prislúchajúcej počtu obyvateľov, užívateľov a zamestnancov v objektoch na území obce. Vo výrobných prevádzkach musia byť vytvorené priestory na ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov, v škole pre žiakov a zamestnancov, v obchodoch pre projektovanú kapacitu návštevnosti a personál a v budove Obecného úradu pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti. Pasportizáciu úkrytov a spracovanie plánu ukrytia zabezpečuje Obecný úrad.

13) Konceptia starostlivosti o životné prostredie

Súčasťou koncepcie rozvoja obce sú aj zásady tvorby a ochrany životného prostredia jej obyvateľov.

Ovzdušie

V riešenom území nie je a nebude žiadny väčší zdroj znečistenia ovzdušia. Vykurovanie, varenie a príprava teplej úžitkovej vody v existujúcej aj navrhovanej zástavbe bude prevažne na báze zemného plynu, spotrebiče budú zaradené medzi malé zdroje znečistenia ovzdušia.

Najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia bude automobilová doprava. Cesty I. a III. triedy prechádzajúce obcou sú pomerne málo dopravne zaťažené, naopak zaťaženou je diaľnica D1 vedúca pozdĺž severnej časti obce. Výstavbou diaľnice došlo k výraznému zníženiu znečistenia ovzdušia v celej obci v okolí cesty I. triedy, dotknutou je teraz len zástavba na severnom okraji obce pozdĺž diaľnice. Súčasťou návrhu zelene je aj výsadba izolačného pásu pozdĺž diaľnice a výsadba sprievodnej a izolačnej zelene na svahoch diaľničného telesa.

Voda

Odpadové vody z obce budú odvádzané dobudovanou splaškovou kanalizáciou do ČOV Fričovce. Výstavbu kanalizácie je potrebné zabezpečiť vo všetkých ešte neodkanalizovaných a na navrhovaných zastavaných plochách. Studne pri rodinných domoch môžu slúžiť ako zdroj úžitkovej vody.

Pôda

V riešenom území nie je navrhované žiadne zariadenie alebo prevádzka ohrozujúca čistotu alebo kvalitu pôd. Jednotliví stavebníci sú povinní sňať orniciu z plochy stavby, vhodne ju skladovať počas výstavby a použiť ju na sanáciu okolia postavených objektov alebo iných málo úrodných plôch. Pred samotnou výstavbou je nutné vyňať príslušné časti pozemkov z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. V extraviláne obce je potrebné vykonať navrhované opatrenia na obmedzenie erózie pôd, najmä rozčlenenie dlhých honov na svahoch vsakovacími pásmi v kombinácii s výsadbou krajinej zelene.

Odpady

Všetky rodinné domy a zariadenia občianskej vybavenosti sú vybavené 110 l smetnými nádobami na vlastných pozemkoch. Vývoz domového odpadu zabezpečuje zmluvný vývozca v súlade so schváleným všeobecne záväzným nariadením obce o odpadoch. Tento vývozca zabezpečuje aj zber separovaného odpadu. Tekuté odpady budú odvedené verejnou kanalizáciou do MČOV. Biologické odpady, najmä odpady zo zelene budú reciklované kompostovaním. Kompostovisko je vybudované v katastri obce pri Kopytovskom potoku.

Zeleň

Základnou zložkou zelene v riešenom území bude okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie pozemkov rodinných domov, vytváranie obytných a okrasných zelených plôch najmä pri starších domoch, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov a na záhumienky v okolí obce. Odporúčame organizovať v súťaž o najkrajšiu záhradu, balkón, ulicu.

Verejná zeleň bude čo do množstva len doplnkovou zeleňou, ale má významnú priestorotvornú, estetickú a ekologickú funkciu. Najvýznamnejšou plochou zelene v obci je pôvodný park pri kaštieli.

V rámci úprav verejných priestranstiev a areálov občianskej vybavenosti budú dotvorené a udržiavané malé parkovo upravené plochy.

Na jednotlivých uliciach bude všade tam, kde to priestorové pomery dovolia, verejná zeleň zastúpená jednostrannými zelenými pásmi pozdĺž ciest, v ktorých je možné vysadiť vysokú zeleň formou stromoradií a nízku zeleň - kroviny. Vytvorí sa tým systém líniovej verejnej zelene, prepájajúci jednotlivé súvislejšie plochy verejnej zelene v obci s krajinou zeleňou. Vytvorí sa tým kostra systému zelene, ktorá bude plniť funkciu kostry ekologickej stability v riešenom území.

Izolačnou zeleňou bude navrhovaný zelený pás pozdĺž diaľnice D1 v úseku od východného okraja obce po západnú hranicu katastra.

Prírodnú zeleň v riešenom území okrem lesných porastov predstavuje náletová líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a erózných rýh. Túto zeleň je potrebné chrániť, má významnú pôdochrannú a ekologickú funkciu. Obmedzenie výskytu burinných druhov sa dosahuje dosadbou krovín a drevín a vykášaním ich okrajov. Najvýznamnejšou je sprievodná zeleň toku Veľká Svinka, ktorá je biokoridorom lokálneho významu. Pobrežné lužné porasty majú bioekologickú, priestorotvornú a klimatickú funkciu, preto je nutné zachovať ich a doplniť aj v úseku vybudovanej úpravy toku. Významným lokálnym biocentrom je historický chránený park v okolí kaštieľa.

Pri výsadbe verejnej treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny.

14) Ochrana kultúrno-historických hodnôt

Obec Fričovce je historické sídlo čo sa prejavuje aj existenciou historických pamiatok v obci a jej katastri, ktoré sú základnými hmotnými kultúrnymi pamiatkami obce.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných pamiatok, sú v k.ú. Fričovce evidované miestny renesančný kaštieľ a park (č.ÚZPF 281/1-2), neskorobarokový kostol sv. Bartolomeja a empírová pohrebná kaplnka pri vstupe na cintorín (č.ÚZPF 282/1-2). Tieto pamiatky majú rozhodnutím č. PÚ-04/866-3/6370/HAB zo dňa 27.7.2004 na ochranu a usmerný rozvoj NKP vyhlásené v k.ú. Fričovce ochranné pásmo. Krajský pamiatkový úrad Prešov spracováva návrhy na vyhlásenie za NKP aj ďalšie objekty v rámci areálu evidovaných NKP, a to mlyn, sýpku a elektrárňu. Na ploche národných kultúrnych pamiatok je nevyhnutné dodržať ustanovenia § 32 zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších zmien a doplnkov.

Na území obce sú evidované dve archeologické lokality - historické jadro obce s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku, a Hradisko severne od obce s nálezmi slovanského hradiska z obdobia raného stredoveku. V obci sú aj ďalšie historické objekty s pamiatkovou hodnotou, vhodné na zaradenie do zoznamu pamätihodností obce – napr. objekt škôlky a areál bývalého liehovaru. V obci sa nezachovali ucelenejšie skupiny pôvodnej ľudovej architektúry.

Všetky objekty pamiatkovej hodnoty budú zachované a sú dodržané podmienky ich pamiatkovej ochrany rovnako ako vyhlásené ochranné pásmo.

15) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastri obce Fričovce sa nenachádzajú prieskumné územia, chránené ložiskové územia alebo dobývacie priestory.

16) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Južná časť obce môže byť ohrozovaná privalovými vodami z okolitých poľnohospodárskych plôch. Na zabezpečenie zvýšenej ochrany ohrozených plôch v lokalite Bednárovec je nutné vybudovať vsakovací pás nad plánovanou zástavbou.. Ochrana pred privalovými vodami Svinky je nutné riešiť vybudovaním poldra alebo záchytnej nádrže v katastri obce Široké.

17) Vyhodnotenie perspektívneho použitia PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely

- je spracované formou samostatnej prílohy.

18) Hodnotenie riešenia z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Obec Fričovce sa nachádza v environmentálne vhodnom prostredí, na hlavnej urbanizačnej osi Slovenska, v území čiastočne vybavenom potrebným technickým vybavením územia. Obec je priamo prístupná z diaľnice D1, obcou prechádza cesta I. triedy č.18. Dobudovanie vodohospodárskych sietí je v štádiu investičnej prípravy (vodovod). Obec má všetky predpoklady a patričný potenciál pre navrhovaný rozvoj.

Plánovaná výstavba pri dodržaní regulatívov stanovených v tomto územnom pláne bude pre riešené územie obce Fričovce i jeho okolie prínosom z hľadiska optimálneho využívania územia, zlepšenia sociálnych pomerov a rozvoja a využitia technického vybavenia územia. Zakladá možnosť riadiť rozvoj obce v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.

19) Návrh záväznej časti

ZÁVAZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Čl. 1

Základné ustanovenia

Záväzná časť územného plánu obce vymedzuje :

- územný rozsah záväznosti územného plánu
- regulatívy funkčného a priestorového usporiadania a využitia územia
- zoznam verejnoprospešných stavieb vrátane vymedzenia pozemkov pre vybrané verejnoprospešné stavby a na vykonanie asanácie
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území a stavebných uzáver
- potrebu obstarania územných plánov zón
- záverečné ustanovenia.

Územný plán je spracovaný v zmysle zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov a podľa vyhlášky MŽP SR č.55/2001 Z.z.

Čl. 2

Platnosť územného plánu

Územný plán obce Fričovce platí na území obce Fričovce okres Prešov, ktoré je tvorené katastrálnym územím Fričovce.

Územný plán nadobúda účinnosť na základe jeho schválenia obecným zastupiteľstvom dňom jeho schválenia. Záväzná časť nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti všeobecného záväzného nariadenia obce, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu obce.

Čl. 3

Regulatívy funkčného a priestorového usporiadania a využitia územia obce Fričovce

Regulatívy určujú záväzné pravidlá, ktoré stanovujú opatrenia v území, podmienky využitia územia a umiestňovania stavieb na jednotlivých funkčných plochách územia obce.

(1) Regulatívy funkčného a priestorového usporiadania a využitia územia obce

Územie obce sa delí na základné štrukturálne jednotky – funkčné plochy. Funkčné plochy sú priestorovo vymedzené jednotky s rovnakou funkciou a stavebnou štruktúrou. Sú pospájané komunikačným systémom a technickou infraštruktúrou.

Základné funkčné plochy v obci sú nasledovné:

- **obytné plochy** - viacfunkčné plochy s prevahou bývania - zaberajú prevažnú časť zastavaného územia obce mimo iných funkčných plôch, najmä jej južnú a západnú časť
- **plochy občianskej vybavenosti** – plochy s prevládajúcou občianskou vybavenosťou – sú prevažne v centre obce v okolí Obecného úradu /obchod, administratíva, školstvo/, v historickej časti obce /kultové zariadenia, stravovanie, ubytovanie, kultúra/
- **výrobnno-skladovacie plochy** - na východnom okraji obce na ploche pôvodného hospodárskeho dvoru a na západnom okraji katastra
- **športové plochy** na ploche futbalového areálu
- **rekreačné** plochy v okolí rybníka na východnom okraji katastra a v lokalite kanné na severozápadnom okraji katastra
- **sústava verejnej a krajinej zelene** - tvoria ju plochy rekreačnej, hospodárskej, sprievodnej, líniovej a ochrannej zelene tvoriacej kostru ekologickej stability lokálneho územného systému ekologickej stability.

Ostatné plochy tvoria zónu pôdohospodárskych činností, sú to plochy poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

Tieto funkčné plochy sú vyznačené vo výkresoch č.2 a 3 príslušnou farebnou plochou v súlade s legendou výkresu.

Základné kompozičné regulatívy obce Fričovce sú:

1/ - hlavným kompozičným jadrom obce je existujúce vybavenostné centrum obce s dominantným objektom obecného úradu

- vedľajším kompozičným jadrom obce je historická zóna s dominantnými objektmi kaštieľa a kostola

2/ základnými kompozičnými osami sú:

- hlavná kompozičná os obce – prieťah cesty I.triedy

- vedľajšia kompozičná os obce – údolie Stašovského kostola.

Centrum obce tvoria funkčné plochy s prevahou občianskej vybavenosti pozdĺž cesty I.triedy od objektu požiarnej zbrojnice po kostol, na druhej strane Svinky od mosta pri požiarnej zbrojnici po most pri ústí Stašovského potoka.

Výškové usporiadanie zástavby bude jednotné – v obci objekty najviac do dvoch podlaží so šikmou strechou /obytným podkrovím/ - okrem bytových domov a centra obce, kde pre objekty občianskej vybavenosti bude výšková hladina tri podlažia s plochou alebo šikmou strechou s obytným podkrovím alebo ustupujúcim podlažím.

(2) Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky pre využitie jednotlivých plôch

Pre výstavbu na jednotlivých funkčných plochách na území obce Fričovce platia záväzné regulatívy podľa tohto návrhu. Základným regulatívom je funkčné využitie plochy, ktoré sú znázornené vo výkresoch č.2 a č.3 s názvom "Komplexný urbanistický návrh" vo výkresovej časti územného plánu príslušnou farbou a štruktúrou plochy alebo jej ohraničenia /vysvetlenie je v legende výkresov/. Záväzné regulatívy pre využitie takto určených plôch sú stanovené nasledovne:

1/ PLOCHY OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

1.1/ Plochy pre základnú občiansku vybavenosť

- a) hlavné funkcie: zariadenia pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva poskytovaním maloobchodných, stravovacích, obchodných, školských, zdravotníckych, sociálnych, kultúrnych alebo administratívnych služieb, ktoré musia mať väčšinový podiel vo využití podlažných plôch stavieb na jednotlivých pozemkoch.
- b) doplnkové funkcie: bývanie umiestnené najmä v horných podlažiach alebo zadných traktoch budov, fotovoltické elektrárne na strechách objektov, parky a parkovo upravené plochy zelene
- c) neprípustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné zariadenia okrem výrobných služieb, veľkoobchodné sklady, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

Objekty môžu byť polyfunkčné, môžu obsahovať byty a malé výrobné prevádzky súvisiace so zariadením občianskej vybavenosti, neprodukuje hluk, zápach a nebezpečný odpad. Odporúča sa integrácia zariadení.

Stavby môžu byť maximálne trojpodlažné, zástavba samostatne stojacimi objektmi alebo skupinová, zastavanosť pozemku do 50%, sadové úpravy areálovej zelene, spevnené plochy dláždené. Parkovanie zamestnancov a návštevníkov riešené na pozemku objektu alebo verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti. Garáže pre byty vstavané alebo podstavané pod objektmi.

1.2/ Polyfunkčné plochy

- a) hlavné funkcie: zariadenia pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva poskytovaním maloobchodných, stravovacích, obchodných, školských, zdravotníckych, sociálnych, kultúrnych alebo administratívnych služieb, doprava, priemyselná a remeselná výroba a skladovanie,
- b) doplnkové funkcie: bývanie umiestnené najmä v horných podlažiach alebo zadných traktoch budov, fotovoltické elektrárne na strechách objektov, parky a parkovo upravené plochy zelene
- c) neprípustné funkcie: veľkoobchodné sklady, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

Objekty môžu byť polyfunkčné, môžu obsahovať byty a malé výrobné prevádzky súvisiace so zariadením občianskej vybavenosti, neprodukuje hluk, zápach a nebezpečný odpad. Doporučuje sa integrácia zariadení.

Stavby môžu byť maximálne trojpodlažné, zástavba samostatne stojacimi objektmi alebo skupinová, zastavanosť pozemku do 50%, sadové úpravy areálovej zelene, spevnené plochy dláždené. Parkovanie zamestnancov a návštevníkov riešené na pozemku objektu alebo verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti. Garáže pre byty vstavané alebo podstavané pod objektmi.

2/ PLOCHY BÝVANIA

2.1/ Plochy pre rodinné domy

- a) hlavné funkcie: bývanie v rodinných domoch
- b) doplnkové funkcie: prechodné ubytovanie /penzióny/, maloobchod a služby, malokapacitné zdravotnícke a predškolské zariadenia, fotovoltické elektrárne na strechách objektov

c) neprípustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné areály, stavebné dvory, dopravné areály, sklady, športové areály, administratívne budovy, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

Objekty môžu byť jednoúčelové alebo polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neprodukuje hluk, zápach a nebezpečný odpad. Poľnohospodárska výroba je možná v rozsahu samozásobovania.

Stavby môžu byť maximálne dvojpodlažné s využitým podkrovím. Zástavba je samostatne stojacimi alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku do 30%. Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN.

2.2/ Plochy pre rodinné domy nižšieho štandardu

a) hlavné funkcie: bývanie v rodinných domoch nižšieho štandardu

b) doplnkové funkcie: prechodné ubytovanie /ubytovne/, maloobchod a služby, malokapacitné zdravotnícke a predškolské zariadenia, fotovoltické elektrárne na strechách objektov

c) neprípustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné areály, stavebné dvory, dopravné areály, sklady, športové areály, administratívne budovy, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

Objekty môžu byť jednoúčelové alebo polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neprodukuje hluk, zápach a nebezpečný odpad. Poľnohospodárska výroba je možná v rozsahu samozásobovania.

Stavby môžu byť maximálne dvojpodlažné s využitým podkrovím. Zástavba je samostatne stojacimi alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku do 50%. Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN.

2.3/ Plochy bývania v bytových domoch

a) hlavné funkcie: bývanie v malopodlažných bytových domoch.

b) doplnkové funkcie: prechodné ubytovanie /penzióny/, maloobchod a služby, rekreácia a šport, fotovoltické elektrárne na strechách objektov

c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba, stavebné dvory, dopravné areály, sklady, administratíva, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

Objekty môžu byť polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neprodukuje hluk, zápach a nebezpečný odpad.

Stavby môžu byť maximálne štvorpodlažné bytové domy s využitým podkrovím. Zástavba je samostatne stojacimi alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku do 30%. Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN.

3/ Plochy verejnej a súkromnej zelene

Hlavnou funkciou je udržiavanie plôch verejnej a súkromnej zelene pre zabezpečenie ich pozitívnych účinkov na životné prostredie. Neprípustné funkcie sú výrobná a skladovacia.

3.1/ Krajinná a verejná zeleň

a) hlavné funkcie: ochranná, izolačná a ekosystémová zeleň (plochy kostry ekologickej stability lokálneho a regionálneho ÚSESu)

b) doplnková funkcia: rekreačná bez možnosti umiestňovania rekreačných objektov

c) neprípustné funkcie: bývanie, občianska vybavenosť, priemyselná a poľnohospodárska výroba, energetika, skladovanie, zneškodňovanie odpadov.

Zeleň má mať prírodný charakter, skladať sa má z domácich druhov, podiel vysokej zelene /kroviny a dreviny/ má byť nad 75% . Plochy môžu byť doplnené o pešie a cyklistické chodníky s doplnkovými objektmi malej architektúry /prístrešky, lavičky a pod./.

3.2/ Súkromná zeleň – hospodárska zeleň, sady a záhrady

- a) hlavné funkcie: poľnohospodárska produkčná pre samozásobovanie obyvateľov
- b) doplnková funkcia: rekreačná
- c) neprípustné funkcie: bývanie, občianska vybavenosť, priemyselná výroba, energetika, skladovanie, zneškodňovanie odpadov.

Na pozemkoch môžu byť umiestnené účelové hospodárske objekty a záhradné chatky (zastavaná plocha do 16 m², max. jednopodlažné so šikmou strechou). Podiel zastavaných plôch max.5% .

3.3/ Cintorín - kultová zeleň

- a) hlavné funkcie: pohrebisko
  - b) doplnková funkcia: pohrebnícke služby, park
  - c) neprípustné funkcie: všetky druhy objektov okrem pohrebníckych služieb.
- Jednopodlažné stavby so šikmou strechou, architektonicky náročne riešené, so sadovými úpravami celého areálu, dláždené vonkajšie spevnené plochy. Zastavanosť pozemku objektmi max.5%, podiel plôch zelene minimálne 25%. Parkovanie návštevníkov riešené v areáli alebo verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti.

4/ PLOCHY VÝROBY, SKLADOV A TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Plochy výroby a skladov sú určené pre výrobné areály priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, veľkoobchodné sklady a výrobné služby. Plochy technickej infraštruktúry sú areály prevažne nadzemných technologických objektov zabezpečujúcich funkciu a prevádzku inžinierskych sietí.

4.1/ Plochy priemyselnej výroby a skladov

- a) hlavné funkcie: zariadenia a areály priemyselnej výroby a výrobných služieb, dopravné areály, stavebné dvory a veľkoobchodné sklady
  - b) doplnková funkcia: služby a maloobchodný predaj, energetické zariadenia, bývanie len vo forme služobných bytov alebo ubytovní v priestoroch spĺňajúcich hygienické požiadavky, najmä vo vstupných areáloch
  - c) neprípustné funkcie: rekreácia, výchovné, športové a zdravotnícke prevádzky s výnimkou podnikových zariadení.
- Zástavba halová. V rámci vstupných areálov administratívne budovy riešené ako dominanty, parkovacie plochy pre zamestnancov a parkové úpravy. Vnútroareálové komunikácie musia byť spevnené, nezastavané plochy využité na vnútroareálovú zeleň. Zastavanosť pozemku do 50% . Vnútroareálové plochy musia byť upravené ako spevnené alebo zelené plochy.

4.2/ Plochy zariadení technickej infraštruktúry

- a) hlavné funkcie: špecifické areály technických zariadení umiestnené podľa technických požiadaviek na ich funkciu.
- b) doplnkové funkcie: administratívne prevádzky, energetické zariadenia, služobné byty alebo ubytovacie zariadenia na plochách mimo ochranné pásma,
- c) neprípustné funkcie: v prípade, že ide o zariadenia s pásmom hygienickej ochrany, nesmú byť na ploche týchto zariadení a v ich ochranných pásmach obytné, zdravotnícke, školské a stravovacie zariadenia.

Budovy najviac dvojpodlažné s podkrovím. Vnútroareálové plochy musia byť upravené ako spevnené alebo zelené plochy. Parkovanie riešené v areáli.

4.3/ Plochy poľnohospodárskych dvorov

- a) hlavné funkcie: zariadenia a areály poľnohospodárskej výroby a skladov
  - b) doplnková funkcia: služby a maloobchodný predaj, energetické zariadenia
  - c) neprípustné funkcie: bývanie, rekreácia, výchovné, športové a zdravotnícke prevádzky.
- Zástavba halová. V rámci vstupných areálov administratívne budovy riešené ako dominanty, parkovacie plochy pre zamestnancov a parkové úpravy. Vnútroareálové

komunikácie musia byť spevnené, nezastavané plochy využité na vnútroareálovú zeleň. Zastavanosť pozemku do 50% . Vnútroareálové plochy musia byť upravené ako spevnené alebo zelené plochy.

5/ Plochy športu

- a) hlavné funkcie: športovo-rekreačná – maloplošné a veľkoplošné ihriská a športoviská, slúžiace neorganizovanej a organizovanej telovýchove, ihriská, haly a štadióny so základným vybavením
  - b) doplnková funkcia: nevýrobné služby a bývanie (služobné byty, prechodné ubytovanie).
  - c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba a skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.
- Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi alebo jednotlivé areály športovísk bez objektov. Objekty max. dvojpodlažné alebo dvojpodlažné s podkrovím. Nezastavané plochy sadovo upravené. V rámci areálu musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vzrastlou zeleňou.

6/ Plochy rekreácie a cestovného ruchu

- a) hlavné funkcie: obslužno-rekreačná, základná rekreačná vybavenosť – rekreačné zariadenia a areály s rekreačnými, športovými, ubytovacími a stravovacími službami
  - b) doplnková funkcia služby a bývanie /služobné byty/, fotovoltické elektrárne na strechách objektov
  - c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.
- Zástavba samostatne stojacimi objektmi s vlastnými areálmi, alebo jednotlivé areály alebo zariadenia bez objektov. Objekty max. dvojpodlažné alebo dvojpodlažné s podkrovím. Nezastavané plochy upravené krajinárskou zeleňou. V rámci areálov musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vzrastlou zeleňou.

7/ Plochy zelene

7.1/ Súkromná zeleň

- a) hlavné funkcie : rekreačná, poľnohospodárska malovýroba pre samozásobovanie
  - b) doplnková funkcia: fotovoltické elektrárne s výkonom do 100 kVA na strechách objektov
  - c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
- Plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem drobných úžitkových a skladovacích stavieb, zastavanosť pozemkov najviac 10 %.

7.2/ Verejná zeleň

- a) hlavné funkcie : parky, parkovo upravené plochy
  - b) doplnková funkcia: rekreácia, detské ihriská, maloplošné športoviská,
  - c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
- Plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem drobných stavieb, súvisiacich s rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov najviac 10 %.

7.3/ Krajinná zeleň

- a) hlavné funkcie : nelesná prírodná, ochranná alebo hospodárska zeleň – porasty strom a krov
  - b) doplnková funkcia: rekreácia a šport, vodozádržná, ekologická
  - c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.
- Plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem stavieb súvisiacich s hospodárskym, rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov najviac 2 %.

7.4/ Lesy

- a) hlavné funkcie : hospodárska
- b) doplnková funkcia: rekreácia a šport

c) neprípustné funkcie: bývanie, priemyselná výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.

Plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem stavieb, súvisiacich s hospodárskym, rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov najviac 5 %.

8/ Ostatné plochy

8.1/ Vodné plochy

a) hlavné funkcie: vodné toky a nádrže, nezastavané plochy s vodohospodárskou funkciou

b) doplnková funkcia: športovo - rekreačná, hospodárska (rybárstvo, chov vodnej hydiny)

c) neprípustné funkcie: priemyselná výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

Na vodných tokoch je zakázaná výstavba objektov, ktoré znemožňujú migráciu rýb a vodných živočíchov a plavbu malých športových plavidiel.

8.2/ Orná pôda

a) hlavné funkcie : poľnohospodárska rastlinná výroba

b) doplnková funkcia: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov

c) neprípustné funkcie: výstavba budov okrem dočasných objektov slúžiacich poľnohospodárskej výrobe, fotovoltické elektrárne, skládkovanie odpadov.

Plochy bez zástavby trvalými objektmi, prípustné je prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne búdky a pod.).

8.3/ Trvalé trávne porasty (lúky a pasienky)

a) hlavné funkcie: poľnohospodárska pestovateľská a chovateľská činnosť veľkovýrobného alebo malovýrobného charakteru

b) doplnkové funkcie: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov a ustajnenie hospodárskych zvierat

c) neprípustné funkcie: výstavba budov okrem dočasných objektov slúžiacich poľnohospodárskej výrobe, fotovoltické elektrárne, skládkovanie odpadov.

Plochy bez zástavby trvalými objektmi, prípustné je prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne búdky, oplôtky, ohrady, košiare a pod.).

(3) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia

A, Automobilové komunikácie

Nadradenú cestnú sieť na území obce tvoria diaľnica D1 a prietahy ciest I. triedy č.18 (kategória MZ 8,5/50) a III. triedy č.018188 (C 7,5/70). Tieto cesty a miestne komunikácie prevažne kategórie C3-MO 6,5/50 tvoria Základný komunikačný systém /ZÁKOS/ obce. Zabezpečujú prevedenie tranzitnej dopravy cez zastavané územie sídla, pripojenie miestnej obslužnej dopravy na nadradenú cestnú sieť a základnú dopravnú obsluhu územia. Cesty základného komunikačného systému sú navrhované aspoň s jednostranným chodníkom.

Komunikačnú sieť ZÁKOSu dopĺňajú ukludnené komunikácie kategórie D1 - obytná zóna s návrhovou rýchlosťou max.20 km/hod a šírkou 3-5 m, budované bez chodníkov.

B, Hromadnú osobnú dopravu budú zabezpečovať prímestské autobusové linky regionálnej dopravy z Prešova. Trasa liniek bude vedené po cestách I. a III. triedy. Pre zastávky je potrebné dobudovať zastávkové niky s prístreškami a spevnené nástupištia.

C, Cyklistická doprava

Sieť cyklistických komunikácií budú tvoriť dopravné a športovo-rekreačné cyklistické trasy. Hlavná dopravná trasa má viesť pozdĺž toku Svinky od Hendrichoviec na východný okraj obce, prietahom

cez obec na jej západný okraj s pokračovaním do obce Široké. Vedľajšia dopravná trasa má viesť pozdĺž Kopytovského potoka do obce Šindliar. Rekreačná cyklistická trasa má viesť údolím Kanného potoka.

Hlavné cyklistické trasy majú viesť po cyklistických cestičkách kategórie min. D2 3/30 alebo ukludnených automobilových komunikáciách kategórie D1 – OZ šírky minimálne 3 m. Vedľajšie a rekreačné cyklistické trasy môžu viesť po spevnených aj nespevnených účelových, poľných a lesných účelových. Cyklistické trasy treba vybaviť orientačným a informačným systémom.

Katastrom obce prechádza cykloturistická trasa č. 5873 Okolo Svinky, vedená po cestách I. a III. triedy. Po vybudovaní navrhovaných cyklocestičiek pozdĺž Kopytovského potoka a Svinky bude presmerovaná na nemotoristické a ukludnené komunikácie.

D, Pešie komunikácie a plochy na území sídla budú tvoriť ucelený komunikačný systém. Pešie chodníky pozdĺž miestnych komunikácií budú prevažne jednostranné, pozdĺž cesty I.triedy v úsekoch obojstrannej zástavby obojstranné, majú mať šírku min.2,0 m a dláždený povrch. V uliciach kategórie D1 – obytná zóna samostatné chodníky budované nemusia byť.

Rekreačné pešie trasy budú vedené nezastavaným územím, rekreačnými zónami a plochami verejnej zelene. Majú byť vedené v samostatných trasách, môžu však využívať účelové komunikácie. Majú byť vybavené drobnou architektúrou /lavičky, prístrešky/ a orientačným a informačným systémom. Hlavná turistická trasa bude viesť od Obecného úradu na vrchol Hradiska s napojením na existujúcu turistickú trasu č.8707 Šindliar – sedlo Smrekovica.

E, Statická doprava zahŕňa odstavné plochy, parkoviská a garáže pre motorové vozidlá. Zariadenia statickej dopravy sa umiestňujú v obytnej, výrobnéj aj rekreačnej zóne. V obytnej zóne sa môžu umiestňovať všetky druhy garáží pre osobné motorové vozidlá. Odstavné plochy a garáže musia mať kapacitu zodpovedajúcu stupňu motorizácie min.1:3,5. Parkovacie stánia pre obytnú zástavbu je potrebné riešiť na pozemkoch jednotlivých objektov. Parkovacie miesta pre osobné automobily musia byť súčasťou areálov občianskej vybavenosti a výrobných areálov. Parkoviská pre nákladné automobily a autobusy sa môžu umiestňovať len vo výrobnéj a skladovacej zóne.

F, Zásobovanie vodou

Obec Fričovce bude zásobovaná vodou z obecného vodovodu. Zdrojom vody budú miestne pramene v lokalite Do ulíc a Prešovský skupinový vodovod, na ktorý bude napojený privodným potrubím od obce Hendrichovce. Vodojemy budú vybudované v lokalitách Do ulíc a Bednárovec.

Vodovodná sieť v obci bude budovaná potrubím minimálneho priemeru DN 80. Trasy navrhovaných vodovodných potrubí budú vedené v miestnych komunikáciách, zelených pásoch alebo chodníkoch.

G, Odkanalizovanie

Obec Fričovce bude odkanalizovaná splaškovou verejnou kanalizáciou, privádzajúcou vody do malej čistiarne odpadových vôd Fričovce. Stoky budú priemeru min. DN 300, kruhové, plastové, vedené v zelených pásoch alebo v komunikáciách.

H, Povrchové vody

Pre ochranu zastavaného územia pred prívalovými vodami bude v lokalite Bednárovec vybudovaný záchytný a vsakovací pás. Vodozádržné opatrenia budú vybudované a udržiavané najmä v lokalite Do ulíc. V katastri obce bude obnovený pôvodný rybník a malé vodné nádrže v parku kaštieľa.

I, Zásobovanie elektrickou energiou

Sídlo bude zásobované el.energiou z existujúcich 22 kV el. prípojných vedení z kmeňovej linky č.230 vedenej okolo obce na jej južnej strane.

Sieť trafostaníc bude v prípade potreby posilnená zvýšením výkonu transformátorov. NN rozvodná sieť má byť v zastavanom území budovaná ako kábelová.

Dodávka elektrickej energie môže byť posilnená miestnymi zdrojmi elektrickej energie z malých kogeneračných tepelných jednotiek najmä v objektoch občianskej vybavenosti alebo malých fotovoltaických elektrární na strechách objektov.

J, Zásobovanie plynom

Obec bude zásobovaná zemným plynom z regulačnej stanice umiestnenej blízko západnej hranice katastra obce. Rozvodná sieť bude dobudovaná v zónach navrhovanej výstavby. V zastavanom území bude prevádzkovaná stredotlaková plynová sieť s prevádzkovým tlakom do 0,3 Mpa

K, Telekomunikačné rozvody

Obec Fričovce je napojená na jednotnú telekomunikačnú sieť z ústredne UTO Prešov. Telefónne vedenia sú ukončené v účastníckych rozvádzačoch, kde cez káblové závesy sú riešené vzdušné prípojky pre jednotlivých užívateľov. Po zámene vzdušných rozvodov v obci za kábelové budú takto zamenené aj vzdušné prípojky ku objektom.

Na zabezpečenie šírenia televízneho signálu je možné vybudovať kábelový televízny rozvod uložený v zemi.

(4)Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene

Na území obce je nutné prednostne zabezpečiť ochranu historických pamiatok. V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných pamiatok, sú v k.ú. Fričovce evidované miestny renesančný kaštieľ a park (č.ÚZPF 281/1-2), neskorobarokový kostol sv.Bartolomeja a empírová pohrebňa kaplnka pri vstupe na cintorín (č.ÚZPF 282/1-2). Tieto pamiatky majú rozhodnutím č. PÚ-04/866-3/6370/HAB zo dňa 27.7.2004 na ochranu a usmernený rozvoj kultúrnych pamiatok vyhlásené v k.ú. Fričovce ochranné pásmo.

Ako významné kultúrnohistorické stavby je na území obce potrebné chrániť nasledujúce stavby:

- pôvodné hospodárske budovy v areáli kaštieľa - mlyn, sýpka a elektráreň
- komplex hospodárskych objektov bývalého liehovaru
- rímsko-katolícky kostol
- klasicistická kúria – objekt materskej školy.

Na ochranu pamiatkových objektov sa stanovujú nasledovné zásady: v okolí 100 m od pamiatkových objektov nesmú byť vybudované stavby vyššie ako úroveň ich strešného hrebeňa.

Na území obce Fričovce nesmú byť umiestnené prevádzky, ktoré by prekračovali prípustné limity znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy a hlučnosťou ohrozovali okolie nad prípustnú mieru.

Na vykurovanie, varenie a ohrev teplej vody sa bude využívať zemný plyn alebo alternatívne zdroje tepla.

V záujme zachovania kvality životného prostredia a rekreačného potenciálu krajiny nie je v katastrálnom území obce prípustná výstavba skládok odpadu okrem lokálnych skládok stavebného odpadu I.triedy. Na zastavanom území obce nie je prípustné skladovať odpady s výnimkou regulovaných skládok stavebného odpadu I.triedy. Živočíšne exkrementy je možné skladovať len mimo ochranné pásmo vodných zdrojov 2.stupňa v pevných, najmä poľných hnojiskách, s vyriešeným spôsobom zachytávania močovky. V zónach výroby a skladov je dovolené kompostovanie biologického odpadu. Tuhý komunálny odpad bude vyvážať zmluvný partner na regionálnu skládku, vyseparovaný odpad na ďalšie spracovanie Tekuté odpady budú likvidované v miestnej ČOV. Nebezpečný odpad bude odstraňovaný oprávnenou organizáciou.

V rámci ochrany prírodných zdrojov je nutné nezmenšovať výmeru lesných porastov a chrániť biotopy európskeho a národného významu. Pre zabezpečenie trvale udržateľného rozvoja bude etapovite budovaný územný systém ekologickej stability ktorého základom je kostra ekologickej stability, ktorú tvoria biokoridory a biocentrá. Biokoridormi sú pásové štruktúry verejnej a krajinnej zelene, biocentrá sú väčšie a významnejšie plochy zelene v priesečníkoch biokoridorov. Lokálnymi biokoridormi sú biokoridory Vtáčia hora – Ulice, Vtáčia hora – kaštieľ, Kaštieľ – Lány, Ulice – Háj a Háj – Kanné. Lokálnymi biocentrami sú biocentrá Vtáčia hora, park pri kaštieli , Ulice , Háj a Rybník.

ČI.4

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, PLOCHY PRE VYBRANÉ VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY A NA VYKONANIE ASANÁCIE

(1)Verejnoprospešné stavby sú stavby obecného /verejného/ záujmu, slúžiace širokej verejnosti a nevyhnutné pre zabezpečenie potrebných životných podmienok obyvateľov. Podľa zákona musia vyplývať z riešenia územného plánu a musia byť v rámci neho schválené.

Vzhľadom na ich vymedzenie verejnoprospešnými stavbami sú najmä stavby inžinierskych sietí, nekomerčných objektov občianskej vybavenosti a zriaďovanie verejnej a izolačnej zelene. Na základe riešenia rozvoja obce územným plánom sú v obci Fričovce navrhované tieto verejnoprospešné stavby:

A, Stavby verejnej občianskej vybavenosti

1. Rekonštrukcia základnej školy
2. Prístavba k základnej škole – telocvičňa
3. Rekonštrukcia materskej školy
4. Výstavba ihriska pri materskej škole
5. Výstavba komunitného centra
6. Výstavba detského ihriska
7. Výstavba oddychovej zóny – vodná plocha
8. Výstavba multifunkčného ihriska
9. Úprava verejných priestranstiev
10. Výstavba obecných nájomných bytových domov
11. Výstavba obecných nájomných bytov nižšieho štandardu
12. Výstavba amfiteátra

B, Verejné dopravné stavby

1. Protihluková stena
2. Výstavba mosta cez potok Veľká Svinka
3. Výstavba a rekonštrukcia chodníkov pri ceste I.triedy
4. Úprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií na kategóriu podľa návrhu v územnom pláne
5. Výstavba nových miestnych komunikácií v novonavrhovaných výstavbách podľa ÚPN
6. Výstavba cyklistickej cestičky Fričovce - Široké
7. Výstavba a rekonštrukcia autobusových zastávok
8. Výstavba cyklistickej cestičky Fričovce - Šindliar
9. Výstavba cyklistickej cestičky Fričovce - Hendrichovce
10. Výstavba cyklistických cestičiek v obci (okolo Veľkej Svinky)
11. Výstavba chodníka pre peších
12. Výstavba okružnej križovatky
13. Spomaľovací ostrovček
14. Protihlukový val
15. Výstavba účelovej komunikácie k vodojemu

16. Výstavba mosta vez Stašovský potok
17. Výstavba účelovej komunikácie k ČOV
18. Výstavba účelovej komunikácie k rybníku.

C, Ekologické stavby

1. Rekonštrukcia rybníka v odдыхovej zóne
2. Výstavba inžinierskych sietí pre novo navrhovanú výstavbu podľa ÚPN
3. Úprava vodného toku - veľká Veľká Svinka
4. Výsadba krajinnej zelene a výstavba zasakovacieho pásu
5. Výsadba aleje.

Ďalšie verejnoprospešné stavby môžu byť stanovené na základe aktualizovanej alebo dodatočne spracovanej územnoplánovacej dokumentácie (územný plán zóny) po prejednaní s dotknutými osobami, orgánmi a organizáciami a po schválení obecným zastupiteľstvom.

ČI.5

Chránené časti krajiny, ochranné pásma a stavebné uzávery

- (1) Na území obce sa za chránené časti krajiny stanovuje historický park pri kaštieli.
- (2) Na území obce Fričovce sú stanovené nasledujúce pásma hygienickej ochrany:
cintorín..... 100 m
ochranné pásmo vodných zdrojov 1.stupňa .....10 m
V týchto pásmach nesmú byť budovy, ktoré nesúvisia s funkciou areálu, v PHO cintorína ani zdroje pitnej vody.

Na území obce sú ochranné pásma inžinierskych sietí vyplývajúce zo všeobecne platných predpisov /STN, odborové normy, technické predpisy/. Sú to predovšetkým:

- ochranné pásmo 22 kV VN el.vedenia v šírke 10 m od krajného vodiča
- ochranné pásmo diaľkových káblov v šírke 2 m
- ochranné pásmo cesty III. triedy 20 m v extraviláne
- ochranné pásmo cesty I. triedy 50 m v extraviláne
- ochranné pásmo trasy diaľnice D1 do vzdialenosti 100 m od osi v extraviláne
- ochranné pásmo lesa 50 m od okraja lesných pozemkov.

V týchto pásmach platí zákaz výstavby trvalých stavieb s výnimkou komunikácií a ostatných sietí ak sú v súlade s STN "Priestorová úprava vedenia inžinierskych sietí."

Na ochranu historických pamiatok je vymedzené ochranné pásmo rozhodnutím Krajského pamiatkového úradu v Prešove č. PÚ-04/866-3/6370/HAB zo dňa 27.7.2004 .

- (3) Stavebná uzávera je na všetkých plochách zelene tvoriacich územný systém ekologickej stability s výnimkou stavieb súvisiacich s hospodárskym alebo rekreačným využitím týchto plôch.

ČI.6

Potreba obstarania územných plánov zóny

Nestanovuje sa. Pre rozsiahlejšie plochy územia na výstavbu rodinných domov je vhodné vypracovať urbanistické štúdie.

ČI.7

Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie obce zahŕňa plochy zastavané v dobe spracovania územného plánu a plochy územným plánom určené na zastavanie. Vymedzenie hranice zastavaného územia je vyznačené v grafickej časti územného plánu vo výkrese č.3.

Čl.8

Schéma verejnoprospešných stavieb

Schéma verejnoprospešných stavieb, ktorá znázorňuje umiestnenie vymedzených verejnoprospešných stavieb a funkčných plôch na území obce, je prílohou tejto záväznej časti územného plánu.